XLI-2939

Пролетары ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 74 (6653) | 30 сакавіка 1940 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

Учора ў Маскве адкрылася VI Сесія Вярхоўнага Совета Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік

Шостая Сесія Вярхоўнага Совета СССР 1-га склікання

ДАКЛАД АБ ЗНЕШНЯЙ ПАЛІТЫЦЫ ЎРАДА

Старшыні Совета Народных Камісараў і Народнага Камісара Замежных Спраў тав. В. М. МОЛАТАВА на пасядженні Вярхоўнага Совета Саюза ССР 29 сакавіка 1940 г.

ТАВАРЫШЫ ДЭПУТАТЫ!

З часу апошняй Сесіі Вярхоўнага Совета прайшло пяць месяцаў. За гэты невялікі перыяд адбыліся падзеі, маючыя першаступеннае значэнне ў развіцці міжнародных адносін. У сувязі з гэтым неабходна разглядзець на данай Сесіі Вярхоўнага Совета пытанні, якія адносяцца да нашай знешняй палітыкі.

Апошнія падзеі ў міжнародным жыцці неабходна разглядаць, перш за ўсё, у святле вайны, пачаўшайся ў Цэнтральнай Еўропе восенню мінулага года. У вайне паміж англа-французскім блокам і Германіяй да гэтага часу не было вялікіх баёў, і справа абмяжоўвалася асобнымі сутычкамі, галоўным чынам на моры, а таксама ў паветры. Вядома аднак, што выражанае ў канцы мінулага года імкненне Германіі да міру было адхілена ўрадамі Англіі і Францыі, з прычыны чаго, з абодвух бакоў, падрыхтоўка да разгортвання вайны яшчэ больш узмацнілася.

Германія, аб'еднаўшая за апошні перыяд да 80 мільёнаў немцаў, паставіўшая пад сваё панаванне некаторыя суседнія дзяржавы, і ў многім узмацніўшаяся ў ваенных адносінах, стала, як відаць, небяспечным канкурэнтам галоўных імперыялістычных дзяржаў у Еўропе — Англіі і Францыі. Таму, пад выглядам выканання сваіх абавязацельстваў перад Польшчай, яны аб'явілі вайну Германіі. Цяпер асабліва ясна відаць, як далёкі сапраўдныя мэты ўрадаў гэтых дзяржаў ад інтарэсаў абароны распаўшайся Польшчы або Чэхаславакіі. Гэта відаць ужо з таго, што ўрады Англіі і Францыі агласілі сваімі мэтамі ў гэтай вайне разгром і расчляненне Германіі, хаця гэтыя мэты перад народнымі масамі ўсё яшчэ прыкрываюцца лозунгамі абароны «дэмакратычных» краін і «правоў» малых народаў.

Наколькі Совецкі Саюз не захацеў стаць пасобнікам Англіі і Францыі ў праведзенні гэтай імперыялістычнай палітыкі супроць Германіі, варожасць іх пазіцый у адносінах Совецкага Саюза яшчэ больш узмацнілася, нагладна сведчачы, наколькі глыбокі класавыя карэнні варожай палітыкі імперыялістаў супроць соцыялістычнай дзяржавы. Пачаўшуюся-ж у Фінляндыі вайну англа-французскія імперыялісты гатовы былі зрабіць адпраўным пунктам для вайны супроць СССР, са скарыстаннем у гэтых мэтах не толькі самой Фінляндыі, але і скандынаўскіх краін — Швецыі і Нарвегіі.

Адносіны Совецкага Саюза да разгортваючайся ў Еўропе вайны вядомы. Прасякнутая міралюб'ем знешняя палітыка СССР і тут была прадэманстравана з поўнай выразнасцю. Совецкі Саюз адразу-ж заявіў, што ён стаіць на пазіцыі нейтралітэта і няўхільна праводзіў гэту палітыку на працягу ўсяго прайшоўшага перыяда.

Круты паварот да лепшага ў адносінах паміж Совецкім Саюзам і Германіяй знайшоў сваё выражэнне ў дагаворы аб ненападзе, падпісаным у жніўні мінулага года. Гэтыя новыя, добрыя совецка-германскія адносіны былі праверены на вопыце ў сувязі з падзеямі ў былой Польшчы і дастаткова паказалі сваю моцнасць. Прадугледжанае яшчэ тады, восенню мінулага года, развіццё эканамічных адносін атрымала сваё канкрэтнае выражэнне яшчэ ў жнівеньскім (1939 г.), а затым у лютаўскім (1940 г.) гандлёвых пагадненнях. Тавараабарот паміж Германіяй і СССР пачаў павялічвацца на аснове ўзаемнай гаспадарчай выгоды, і ёсць падставы для далейшага яго развіцця.

Нашы адносіны з Англіяй і Францыяй склаліся некалькі па-іншаму. Наколькі Совецкі Саюз не пажадаў стаць зброяй англа-французскіх імперыялістаў у іх барацьбе за сусветную гегемонію супроць Германіі, нам на кожным кроку прыходзілася натыкацца на глыбокую варожасць іх палітыкі ў адносінах нашай краіны. Найбольш далёка справа зайшла ў фінляндскім пытанні, на чым я спынюся пазней. Але і іншых фактаў варожасці французскай і англійскай палітыкі ў адносінах СССР за апошнія месяцы было не мала.

Дастаткова ўказаць, што французскія ўлады не знайшлі нічога лепшага як наладзіць два месяцы таму назад паліцэйскі налёт на наша гандлёвае прадстаўніцтва ў Парыжы. Праведзены ў гандлёвым прадстаўніцтве вобыск, не глядзячы на ўсе прычэпкі, не даў ніякіх рэзультатаў. Ён толькі аскандаліў ініцыятараў гэтай агіднай справы і паказаў, што ніякіх рэальных повадаў для гэтага варожага ў адносінах нашай краіны акта не мелася. Як мы бачым з акалічнасцей справы, звязаных з адкліканнем нашага паўнамоцнага прадстаўніка ва Францыі тав. Сурыца, французскі ўрад шукае штучных повадаў, каб падкрэсліць сваю недружалюбнасць у адносінах Совецкага Саюза. Каб было ясна, што Совецкі Саюз не больш зацікаўлен у адносінах паміж абодвума краінамі, чым Францыя, мы адклікалі тав. Сурыца з паста паўпрэда ва Францыі.

Аб ўзмацненні варожых у адносінах да СССР актаў, як захват англійскімі ваеннымі суднамі на Далёкім Усходзе двух нашых параходаў, якія ішлі на Уладзівасток з закупленымі намі ў Амерыцы і Кітаі. Калі дадаць да гэтага такія факты, як адмаўленне выканаць старых заказаў на прамысловае абсталяванне ў Англіі, накладванне арышту на грашовыя сумы нашага гандлёвага прадстаўніцтва ва Францыі і многія іншыя, то варожасць дзеянняў англійскіх і французскіх улад у адносінах Совецкага Саюза будуць бачны яшчэ больш.

Былі спробы апраўдаць гэтыя варожыя ў адносінах нашага знешняга гандлю акты тым, што нашым гандлем з Германіяй мы памагаем апошняй у вайне супроць Англіі і Францыі. Не цяжка пераканацца, што гэтыя аргументы не вартыя ломанага граша. Для гэтага трэба параўнаць СССР хаця-б з Румыніяй. Вядома, што палавіну ўсяго знешняга гандлю Румыніі складае гандаль з Германіяй, прычым удзел нацыянальнай прадукцыі Румыніі ў экспарце ў Германію, напрыклад, па такіх асноўных таварах, як нафтапрадукты і зерне, намнога перавышае долю нацыянальнай прадукцыі СССР у нашым экспарце ў Германію. Тым не менш, у адносінах Румыніі ўрады Англіі і Францыі не прыбягаюць да варожых актаў і не лічаць магчымым патрабаваць ад Румыніі спынення гандлю з Германіяй. Зусім іншыя адносіны да Совецкага Саюза. Значыць, варожыя акты ў адносінах Совецкага Саюза з боку Англіі і Францыі аб'ясняюцца не гандлем СССР з Германіяй, а тым, што ў англа-французскіх правячых кругоў сарваліся разлікі накончт скарыстання нашай краіны ў вайне супроць Германіі і яны, з гэтай прычыны, праводзяць палітыку помсты ў адносінах Совецкага Саюза.

Неабходна дадаць, што ўсе гэтыя варожыя дзеянні з боку Англіі і Францыі праводзіліся, не глядзячы на тое, што Совецкі Саюз не прадпрымаў да гэтага часу ніякіх недружалюбных дзеянняў у адносінах гэтых краін. Прыпісваемыя-ж Совецкаму Саюзу фантастычныя планы нейкіх паходаў Чырвонай Арміі «на Індыю», «на ўсход» і т. п. — такая відавочная дзікасць, што падобнай бязглуздай брахні могуць верыць толькі людзі, зусім выжыўшыя з розуму. **(Смех).** Справа, зразумела, не ў гэтым. Справа, відавочна, у тым, што палітыка нейтралітэта, праводзімая Совецкім Саюзам, прышлася не па густу англа-французскім правячым кругам. Да таго-ж нервы ў іх, відаць, не зусім у парадку. **(Смех).** Яны хочуць навязаць нам іншую палітыку — палітыку варожасці і вайны з Германіяй, палітыку, якая дала-б ім магчымасць скарыстаць СССР у імперыялістычных мэтах. Час-бы гэтым панам зразумець, што Совецкі Саюз не быў і ніколі не будзе зброяй чужой палітыкі, што СССР заўсёды праводзіў і будзе праводзіць сваю ўласную палітыку, не лічачыся з тым, падабаецца гэта панам з іншых краін або не падабаецца. **(Бурныя працяглыя апладысменты).**

Пераходжу да фінляндскага пытання.

У чым сэнс вайны, разгарнуўшайся ў Фінляндыі на працягу апошніх трох з лішнім месяцаў? Вы ведаеце, што сэнс гэтых падзей заключаўся ў забеспячэнні бяспапаснасці паўночна-заходніх граніц Совецкага Саюза і, перш за ўсё, у забеспячэнні безапаснасці Ленінграда.

На працягу кастрычніка і лістапада месяцаў мінулага года совецкім урадам вяліся перагаворы з фінляндскім урадам аб прапановах, ажыццяўленне якіх у сучаснай, усё больш накаляючайся міжнароднай абстаноўцы, мы лічылі зусім неабходным і неадкладным для забеспячэння безапаснасці краіны і, асабліва, для безапаснасці Ленінграда. З гэтых перагавораў нічога не вышла, з прычыны занятай фінляндскімі прадстаўнікамі недружалюбнай пазіцыі. Рашэнне пытання перайшло на палі вайны. Можна з упэўненасцю сказаць, што калі-б у адносінах Фінляндыі не было знешніх уплываў, калі-б у адносінах Фінляндыі было менш падбухторванняў да варожай Совецкаму Саюзу палітыкі з боку некаторых трэціх дзяржаў, то Совецкі Саюз і Фінляндыя ўжо восенню мінулага года мірна дагаварыліся-б паміж сабой і справа абышлася-б без вайны. Але, не глядзячы на тое, што сваё пажаданні совецкі ўрад звёў да мінімума, справу не ўдалося кончыць дыпламатычным шляхам.

Цяпер, калі ваенныя дзеянні ў Фінляндыі закончыліся і падпісан мірны дагавор паміж СССР і Фінляндскай рэспублікай, трэба і можна меркаваць аб значэнні вайны ў Фінляндыі на падставе неаспрэчных фактаў. А гэтыя факты гавораць самі за сябе. Гэтыя факты гавораць аб тым, што блізка ад Ленінграда, на ўсім Карэльскім перашэйку, паглыбляючыся на 50—60 кілометраў, фінляндскія ўлады пабудавалі шматлікія і магутныя жалезабетонныя і гранітна-земляныя ваенныя ўмацаванні з артылерыяй і кулямётамі. Лік гэтых умацаванняў вылічаецца многімі сотнямі. Гэтыя ваенныя ўмацаванні, асабліва жалезабетонныя збудаванні, дасягнуўшыя значнай ваеннай магутнасці, меўшыя падземныя злучэнні, акружаныя спецыяльнымі процівотанкавымі рвамі і надоўбамі з граніта і падтрымліваемыя ўстройствам шматлікіх мінных палёў, разам складалі так званую «лінію Манергейма», пабудаваную пад кіраўніцтвам адпаведных іншакраінных спецыялістаў па тыпу «лініі Мажыно» і «лініі Зігфрыда». Трэба адзначыць, што гэтыя ўмацаванні лічыліся да нашых дзён непрыступнымі, гэта значыць такімі ўмацаваннямі, якія да гэтага часу яшчэ ні адной арміяй не былі сакрушаны. Трэба таксама адзначыць, што кожную вёсачку ў гэтых раёнах фінскія ваенныя ўлады загадзя стараліся ператварыць ва ўмацаваны пункт, снабжоны зброяй, радыёантэнамі, калонкамі для гаручага і т. п. У многіх месцах у паўднёвай і ўсходняй Фінляндыі шчыльна да нашай граніцы былі праведзены стратэгічныя чыгуначныя пуці і шасейныя дарогі, якія не маюць ніякага гаспадарчага значэння.

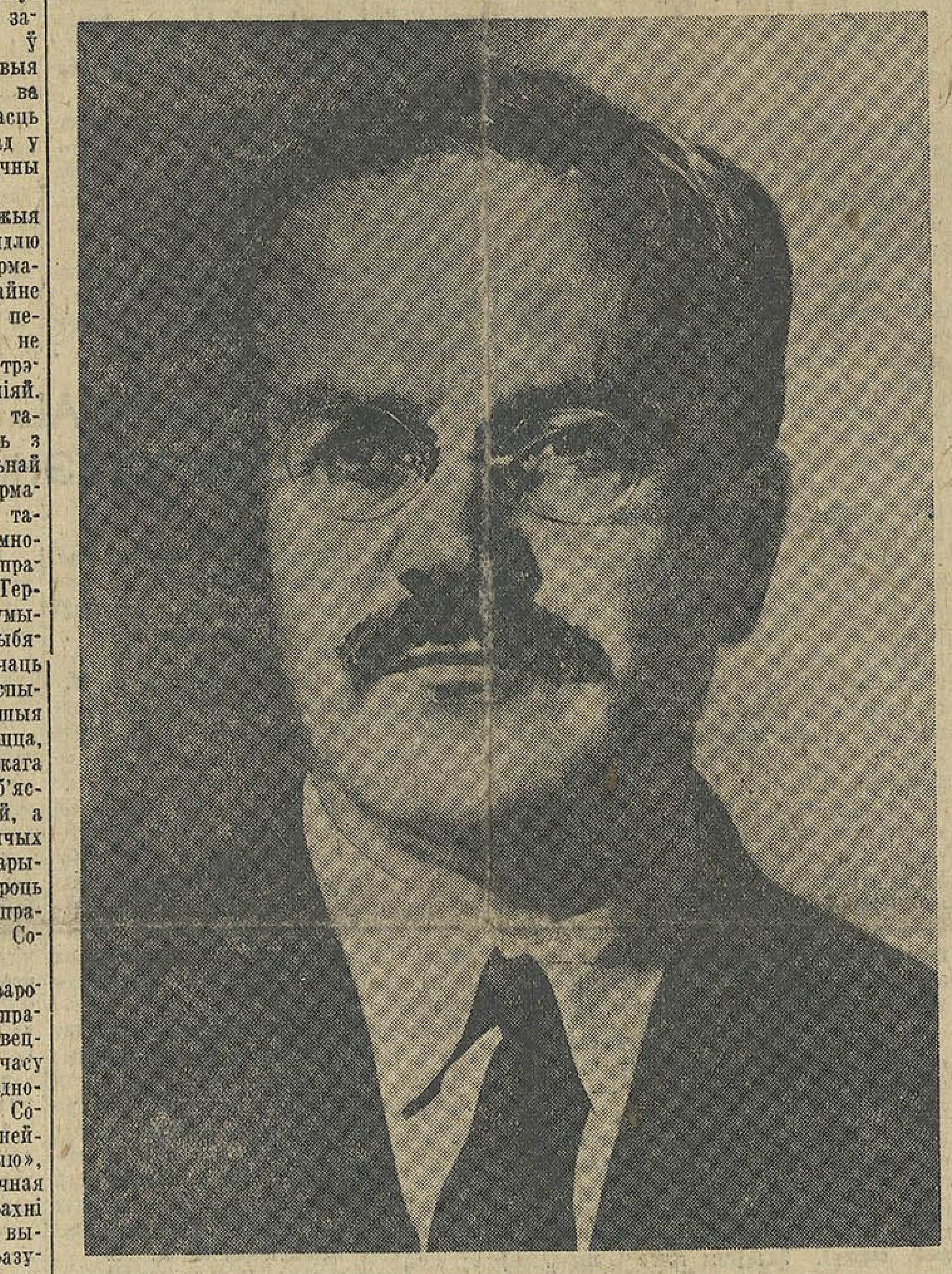

Коратка гаворачы, ваенныя дзеянні ў Фінляндыі паказалі, што Фінляндыя і, перш за ўсё, Карэльскі перашэек, была ўжо к 1939 году ператворана ў гатовы ваенны плацдарм для трэціх дзяржаў для нападу на Совецкі Саюз, для нападу на Ленінград.

Неаспрэчныя факты паказалі, што варожасць фінляндскай палітыкі, з якой мы сутыкнуліся восенню мінулага года, была не выпадковай. Варожыя Совецкаму Саюзу сілы падрыхтавалі супроць нашай краіны і, перш за ўсё, супроць Ленінграда такі ваенны плацдарм у Фінляндыі, які пры пэўных, неспрыяльных для СССР знешніх акалічнасцях павінен быў адыграць сваю ролю ў планах антысовецкіх сіл імперыялістаў і іх саюзнікаў у Фінляндыі.

Чырвоная Армія не толькі сакрушыла «лінію Манергейма» і тым пакрыла сябе славай, як першая армія, у найцяжэйшых умовах пракладаўшая шлях праз вялікую магутную паласу ўпаўне сучасных ваенных умацаванняў, — Чырвоная Армія разам з Чырвоным Флотам не толькі сакрушыла фінляндскі ваенны плацдарм, падрыхтаваны для нападу на Ленінград, але і ліквідавала сякія-такія антысовецкія планы, выпеставаныя на працягу апошніх год некаторымі трэцімі краінамі. **(Працяглыя апладысменты).**

Наколькі далёка зайшла варожасць да нашай краіны ў правячых і ваенных кругах Фінляндыі, падрыхтоўваўшых ваенны плацдарм супроць СССР, відаць таксама з шматлікіх фактаў выключнага варварства і зверства з боку белафінаў у адносінах раненых і папаўшых у палон чырвонаармейцаў. Так, калі ў адным з раёнаў на поўнач ад Ладажскага возера фіны акружылі нашы санітарныя зямлянкі, дзе знаходзілася 120 цяжкараненых, усе яны былі знішчаны белафінамі, частка іх спалена, частка знойдзена з разбітымі галовамі, астатнія заколаты або прыстрэлены. Не глядзячы на наяўнасць смяротельных ран, значная частка загінуўшых тут, як і ў іншых месцах, мела сляды прыстрэлаў у галаву і дабівання прыкладамі, а частка забітых агнястрэльнай зброяй мела нажавыя раны, нанесеныя фінкамі ў твар. Некаторыя трупы былі знойдзены з адрубленымі галовамі і галовы не былі знойдзены. У адносінах трапіўшых у рукі белафінаў жанчын-санітарак ужываліся спецыяльныя здзекі і неймаверныя зверствы. У некаторых выпадках трупы забітых прыстаўляліся да дрэваў дагары нагамі. Усё гэта варварства і безлічныя зверствы — плады палітыкі фінляндскай белагвардзейшчыны, якая імкнулася раздуць у сваім народзе нянавісць да нашай краіны.

Так выглядае твар фінскіх абаронцаў «заходняй цывілізацыі».

Не цяжка бачыць, што вайна ў Фінляндыі была не проста сутычкай з фінскімі войскамі. Не, тут справа абстаяла паскладаней. Тут адбылася сутычка нашых войск не проста з фінскімі войскамі, а са злучанымі сіламі імперыялістаў раду краін, уключаючы англійскіх, французскіх і іншых, якія дапамагалі фінляндскай буржуазіі ўсімі відамі зброі і, асабліва, артылерыяй і самалётамі, а таксама сваімі людзьмі пад выглядам «добраахвотнікаў», сваім золатам і ўсякім снабжэннем, сваёй шалёнай агітацыяй ва ўсім свеце за ўсялякае раздуванне вайны супроць Совецкага Саюза. Да гэтага трэба дадаць, што ў лютым выцці ворагаў Совецкага Саюза ўвесь час вызяляліся візглівыя галасы ўсіх гэтых прастытуіраваных «соцыялістаў» з II інтэрнацыянала **(вясёлае ажыўленне ў зале)**, усіх гэтых этлі і блюмаў, сітрыных і жуо, транмелей і хеглундаў — лакеяў капітала, канчаткова прадаўшых сябе падпальшчыкам вайны.

Англійскі прэм'ер Чэмберлен, выступаючы 19 сакавіка ў палаце абшчын, не толькі выразіў злы жаль у сувязі з тым, што не ўдалася перашкодзіць скончэнню вайны ў Фінляндыі, перад усім светам вывернуўшы, тым самым, наізнанку сваю «міралюбівую» імперыялістычную душу **(смех)**, але і даў нешта накшталт справаздачы ў тым, як і чым іменна англійскія імперыялісты імкнуліся дапамагчы распальванню вайны ў Фінляндыі супроць Совецкага Саюза. Чэмберлен агаласіў спісак ваенных матэрыялаў, якія былі абяцаны і адпраўлены ў Фінляндыю: было абяцана 152 самалёты, паслана—101 самалёт; было абяцана гармат—223, паслана—114; было абяцана снарадаў — 297 тысяч, паслана — 185 тысяч; гармат Вікерса было абяцана — 100, паслана — 100; было абяцана авіяцыйных бомб — 20.700, было паслана — 15.700; было абяцана процівотанкавых мін — 20 тысяч, было паслана — 10.000 і т. д. Не саромячыся, Чэмберлен расказваў і аб тым, што «падрыхтоўка да адпраўкі экспедыцыйных часцей вялася з максімальнай быстратой, і экспедыцыйная армія ў колькасці 100 тысяч чалавек была гатова да адпраўкі ў пачатку сакавіка — за два месяцы да таго тэрміну, які назначыў Манергейм для іх прыбыцця ў Фінляндыю... Гэтыя войскі не павінны былі быць апошнімі».

Вось як выглядае на справе «міралюбівы» англійскі імперыяліст па сваіх-жа ўласных прызнаннях.

Што датычыць Францыі, то, па паведамленнях французскага друку, адтуль было накіравана ў Фінляндыю 179 самалётаў, 472 гарматы, 795 тысяч снарадаў, 5.100 кулямётаў, 200.000 ручных гранат і т. д. 11 сакавіка тагачасны французскі прэм'ер Даладз'е заявіў у палаце дэпутатаў, што «Францыя выступіла на чале краін, якія згадзіліся пастаўляць ваенныя матэрыялы Фінляндыі і, у прыватнасці Францыя, па просьбе Гельсінкі, толькі што паслала ў Фінляндыю ўльтрасучасныя бамбардыроўшчыкі». Даладз'е заявіў, што «з 26 лютага экспедыцыйны корпус французскіх войск снаражон і падрыхтаван. Значная колькасць суднаў гатова адправіцца з двух вялікіх партоў Ламанша і Атлантычнага ўзбярэжжа». Даладз'е заявіў таксама, што саюзнікі «прыдуць на дапамогу Фінляндыі ўсімі абяцанымі сіламі».

Гэтыя варожыя Совецкаму Саюзу заявы Даладз'е гавораць самі за сябе. Аднак, няма патрэбы спыняцца на гэтых варожых заявах, паколькі ў іх, відаць, няма ўжо ў поўнай меры цвярозага ходу мыслей. **(Вясёлае ажыўленне ў зале).**

Трэба яшчэ ўпамянуць аб удзеле ў фінляндскай вайне Швецыі. Паводле паведамленняў, абышоўшых усе шведскія газеты, Швецыя прадаставіла ў распараджэнне Фінляндыі ў часе вайны супроць Совецкага Саюза «вядомую колькасць самалётаў, якія складалі, прыкладна, 1/5 частку ўсіх тагачасных шведскіх ваенна-паветраных сіл». Па заяве шведскага ваеннага міністра фіны атрымалі са Швецыі 84.000 вінтовак, 575 кулямётаў, звыш 300 артылерыйскіх гармат, 300 тыс. гранат, 50 мільёнаў патронаў. Увесь гэты матэрыял, паводле заявы міністра, быў самага навейшага ўзору.

Не адстала ў раздуванні вайны ў Фінляндыі таксама і Італія. Яна, напрыклад, паслала ў Фінляндыю 50 ваенных самалётаў. Ваенная дапамога Фінляндыі ішла таксама з столь адданых «міралюб'ю» Злучаных Штатаў Амерыкі. **(Агульны смех).**

Агульная колькасць усякага ўзбраення, пасланага ў Фінляндыю з іншых краін толькі за час вайны, дасягнула па няпоўных вестках: самалётаў не менш 350, артылерыйскіх гармат да 1.500, звыш 6.000 кулямётаў, да 100 тысяч вінтовак, 650.000 ручных гранат, 2.500.000 снарадаў, 160 мільёнаў патронаў і яшчэ многае іншае.

Няма патрэбы прыводзіць іншыя факты, пацвярджаючыя, што ў Фінляндыі справа ішла не проста аб нашай сутычцы з фінскімі войскамі, а аб сутычцы са злучанымі сіламі раду найбольш варожых Совецкаму Саюзу імперыялістычных краін.

Зламіўшы гэтыя злучаныя сілы ворагаў, Чырвоная Армія і Чырвоны Флот упісалі новую слаўную старонку ў сваю гісторыю і паказалі, што ў нашым народзе крыніца адвагі, самаадданасці і гераізма невычарпальна. **(Бурныя апладысменты).**

Вайна ў Фінляндыі патрабавала, як ад нас, так і ад фінаў вялікіх афяр. Па падліках нашага генеральнага штаба на нашай старане колькасць забітых і памёршых ад ран складае 48.745 чалавек, г. зн. нямногім менш 49 тысяч чалавек, колькасць раненых — 158.863 чалавекі. З фінскай стараны робяцца спробы прыўменшыць іх афяры, але афяры фінаў значна больш нашых. Па мінімальных падліках нашага генеральнага штаба ў фінаў колькасць забітых дасягае не менш 60 тысяч, не лічачы памёршых ад ран, а колькасць раненых не менш 250 тыс. чалавек. Такім чынам, зыходзячы з таго, што колькаснасць фінскай арміі складала не менш 600 тысяч чалавек, трэба прызнаць, што фінская армія страціла забітымі і раненымі больш палавіны свайго састава.

Такія факты.

Астаецца пытанне, чаму ўсё-ж правячыя кругі Англіі і Францыі, а таксама некаторых іншых краін так актыўна ўдзельнічалі ў гэтай вайне на старане Фінляндыі, супроць Совецкага Саюза. Вядома, што ўрады Англіі і Францыі прадпрынімалі адчайныя намаганні, каб перашкодзіць скончэнню вайны і аднаўленню міру ў Фінляндыі, хаця яны не звязаны ніякімі абавязацельствамі ў адносінах да Фінляндыі. Вядома таксама, што ў свой час нават пры наяўнасці пакта ўзаемадапамогі паміж Францыяй і Чэха-Славакіяй, Францыя не прышла на дапамогу Чэха-Славакіі. А Фінляндыі прама навязвалі сваю ваенную дапамогу як Францыя, так і Англія, каб толькі перашкодзіць скончэнню вайны і аднаўленню міру паміж Фінляндыяй і Совецкім Саюзам.

Наёмныя разбойнікі пяра — з ліку ўсякіх пісьменнікаў, спецыялізіраваўшыхся на газетным жульніцтве і ашуканстве, прабуюць аб'ясніць падобныя паводзіны англа-французскіх кругоў асаблівымі клопатамі аб «малых народах». Але аб'ясніць гэтую палітыку Англіі і Францыі асаблівымі клопатамі аб інтарэсах малой дзяржавы проста смешна. Аб'ясняць яе абавязацельствамі перад Лігай нацый, якая патрабавала, моў, абароны яе члена,— таксама зусім неастраумна.

На самой справе, не прайшло яшчэ і года, як Італія захваціла і знішчыла незалежную Албанію, якая састаяла членам Лігі нацый. І што-ж? Ці выступілі Англія і Францыя ў абарону Албаніі, ці ўзнялі яны хаця-б слабы голас супроць захватніцкіх дзеянняў Італіі, насільна падпарадкаваўшай сабе Албанію, не лічачыся з яе насельніцтвам, складаючым звыш мільёна чалавек, і не звяртаючы ўвагі на тое, што Албанія — член Лігі нацый? Не, ні англійскі, ні французскі ўрады, ні Злучаныя Штаты Амерыкі, ні Ліга нацый, якая страціла ўсякі аўтарытэт з-за гаспадарання тут усё тых-жа англа-французскіх імперыялістаў, нават не паварушылі пальцам па гэтаму выпадку. Гэтыя «абаронцы» малых народаў, гэтыя «паборнікі» правоў членаў Лігі нацый на працягу цэлых 12 месяцаў так і не рашыліся паставіць на абмеркаванне Лігі нацый пытанне аб захвіце Албаніі Італіяй, праведзеным яшчэ ў красавіку мінулага года. Больш таго, яны фактычна санкцыяніравалі гэты захват. Значыць, зусім не абаронай малых народаў і не абаронай правоў членаў Лігі нацый аб'ясняецца падтрыманне Фінляндыі супроць Совецкага Саюза з боку англійскіх і французскіх правячых кругоў. Гэтае падтрыманне аб'ясняецца тым, што ў Фінляндыі ў іх быў гатовы ваенны плацдарм на выпадак нападу на СССР, а Албанія не займала такога месца ў іх планах. На самой справе, правы і інтарэсы малых народаў прадстаўляюць разменную манету ў руках імперыялістаў.

Кіруючая газета англійскіх імперыялістаў «Таймс», як і кіруючая газета французскіх імперыялістаў «Тан», не гаворачы ўжо аб іншых англійскіх і французскіх буржуазных газетах, у апошнія месяцы адкрыта заклікалі да інтэрвенцыі супроць Совецкага Саюза, нічуць не лічачыся з тым, што паміж Англіяй і Францыяй, з аднаго боку, і Совецкім Саюзам, з другога боку, існуюць так званыя, нармальныя дыпламатычныя адносіны. У тон гэтым кіруючым буржуазным газетам, і нават забягаючы ўперад, выступаюць з прамовамі людзі з лакейскай, устроенай зараз у кожнай «парадачнай» буржуазнай дзяржаве, для «соцыялістаў» тыпу Этлі ў Англіі, тыпу Блюма ва Францыі, якія так стараюцца накonт раздувания і далейшага расшырэння вайны.

У выступленнях англа-французскай імперыялістычнай прэсы і гэтых «соцыялістычных» яе падгалоскаў чуецца голас таго-ж азвярэлага імперыялізма, ненавідзячага соцыялістычную дзяржаву, які нам знаём з першых дзён існавання Совецкага Саюза. Яшчэ 17 красавіка 1919 года англійскі «Таймс» пісаў:

> «Калі мы паглядзім на карту, то мы знойдзем, што лепшым подступам да Петраграда з'яўляецца Балтыка і што найкарацейшы і найбольш лепшы шлях да яго ляжыць праз Фінляндыю, граніцы якой знаходзяцца ўсяго ў якіх-небудзь 30 мілях ад сталіцы Расіі. Фінляндыя — гэта ключ да Петраграда, а Петраград — гэта ключ да Масквы».

Калі патрэбны былі якія-небудзь доказы таго, што англійскія і французскія імперыялісты не расстаўліся да гэтага часу з такога роду сумасброднымі планамі, то пасля апошніх падзей у Фінляндыі ўсякія няяснасці на гэты кошт знішчаны. Адпаведныя планы зноў сарваліся не па недахопу стараннасці антысовецкіх сіл у Англіі і Францыі і не проста таму, што ў апошні момант кіруючыя кругі Фінляндыі, а таксама Швецыі і Нарвегіі, праявілі, нарэшце, пэўную разважлівасць. Гэтыя планы сарваліся дзякуючы бліскучым поспехам Чырвонай Арміі, асабліва, на Карэльскім перашэйку. **(Апладысменты).** Але мы не забудзем, што апошнія падзеі зноў напомнілі ўсім нам аб неабходнасці далейшага няўхільнага ўмацавання магутнасці нашай Чырвонай Арміі і ўсёй абароны нашай краіны. **(Шумныя і працяглыя апладысменты).**

У пачатку лютага фінамі было практычна пастаўлена пытанне аб скончэнні вайны ў Фінляндыі. Праз шведскі ўрад мы даведаліся, што фінляндскі ўрад хацеў-бы ведаць аб нашых умовах, на якіх можна скончыць вайну. Раней, чым рашыць гэтае пытанне, мы звярнуліся да Народнага ўрада Фінляндыі, каб даведацца яго думкі па гэтаму пытанню. Народны ўрад выказаўся за тое, каб, у мэтах спынення кровепраліцця і палягчэння становішча фінляндскага народа, варта было-б пайсці насустрач прапанове аб скончэнні вайны. Тады намі былі высунуты ўмовы, якія хутка былі прыняты фінляндскім урадам. Я павінен дадаць, што праз тыдзень пасля пачатку перагавораў з фінамі з боку англійскага ўрада было таксама выражана жаданне выясніць магчымасць пасрэдніцтва нібы

(Працяг на 2-й стар.)

ШОСТАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР 1-га СКЛІКАННЯ

ДАКЛАД АБ ЗНЕШНЯЙ ПАЛІТЫЦЫ ЎРАДА

Старшыні Совета Народных Камісараў і Народнага Камісара Замежных Спраў тав. В. М. МОЛАТАВА на пасяджэнні Вярхоўнага Совета Саюза ССР 29 сакавіка 1940 г.

(ПРАЦЯГ)

[illegible]

А з гэтага часу палітычныя і гаспадарчыя адносіны з Фінляндыяй поўнасцю аднаўляюцца. Урад выражае ўпэўненасць, што паміж Совецкім Саюзам і Фінляндыяй будуць развівацца нармальныя добрасуседскія адносіны.

Трэба, аднак, папярэдзіць супроць спроб нарушэння толькі што заключанага мірнага дагавора, якія ўжо робяцца з боку некаторых кругоў Фінляндыі, а таксама Швецыі і Нарвегіі пад выглядам стварэння ваенна-абарончага саюза паміж імі. У святле нядаўняй прамовы старшыні нарвежскага стортынга п. Хамбро, заклікаўшага Фінляндыю, са спасылкамі на гістарычныя прыклады, «да адваявання граніц краіны», і заяўляўшага, што такі мір, які заключан Фінляндыяй з СССР, «не можа існаваць доўга», у святле гэтага і падобных выступленняў не цяжка зразумець, што спробы стварэння так званага «абарончага саюза» Фінляндыі, Швецыі і Нарвегіі накіраваны супроць СССР і безрассудна палаграваюцца ідэалогіяй ваеннага рэванша. Стварэнне такога ваеннага саюза з удзелам Фінляндыі не толькі супярэчыла-б артыкулу 3-у мірнага дагавора, выключаючага ўдзел дагаварваючыхся старон у варожых адзін аднаму кааліцыях (саюзах), але і супярэчыла-б усяму мірнаму дагавору, моцна вызначыўшаму совецка-фінляндскую граніцу. Вернасць гэтаму дагавору несумяшчальна з удзелам Фінляндыі ў якім-небудзь ваенна-рэваншысцкім саюзе супроць СССР. Удзел-жа Швецыі і Нарвегіі ў такім саюзе азначаў-бы адмаўленне гэтых краін ад праводзімай імі палітыкі нейтралітэта і пераход іх да новай знешняй палітыкі, з чаго Совецкі Саюз не мог-бы не зрабіць сваіх адпаведных вывадаў.

У сваю чаргу ўрад лічыць, што ў Совецкага Саюза няма спрэчных пытанняў са Швецыяй і Нарвегіяй і што совецка-шведскія і совецка-нарвежскія адносіны павінны развівацца на аснове дружбы. Распаўсюджваўшыяся-ж у антысовецкіх мэтах чуткі аб тым, што Совецкі Саюз нібы патрабуе портаў на заходнім узбярэжжы Скандынавіі, што ён прэтэндуе на Нарвік і т. п., — такая дзікасць, што гэта не мае патрэбы ў абвяржэнні. Стараннi-ж паноў «сацыялістаў», накшталт Хеглунда ў Швецыі і Транмеля ў Нарвегіі, псаваць адносіны гэтых краін з Совецкім Саюзам трэба заклейміць як справу злейшых ворагаў рабочага класа, купленых іншакраіннымі капіталістамі і здраджваючых інтарэсы свайго народа.

Заключэнне мірнага дагавора з Фінляндыяй завяршае выкананне задачы, пастаўленай у мінулым годзе, па забеспячэнню безапаснасці Совецкага Саюза з боку Балтыйскага мора. Гэты дагавор з'яўляецца неабходным дадаткам да трох дагавораў аб узаемадапамозе, заключаных з Эстоніяй, Латвіяй і Літвой. На падставе поўгадовага вопыту, прайшоўшага з часу заключэння гэтых дагавораў аб узаемадапамозе, можна зрабіць упаўне вызначаныя станоўчыя вывады аб дагаворах з прыбалтамі. Трэба прызнаць, што дагаворы Совецкага Саюза з Эстоніяй, Латвіяй і Літвой садзейнічалі ўмацаванню міжнародных пазіцый як Совецкага Саюза, так і Эстоніі, Латвіі і Літвы. Наперакор запалохванням, якімі займаліся варожыя Совецкаму Саюзу імперыялістычныя кругі, дзяржаўная незалежнасць і самастойнасць палітыкі Эстоніі, Латвіі і Літвы ні ў чым не пацярпелі, а гаспадарчыя адносіны гэтых краін з Совецкім Саюзам сталі прыкметна расшырацца. Выкананне дагавораў з Эстоніяй, Латвіяй і Літвой праходзіць здавальняюча і стварае прадпасылкі для далейшага паляпшэння адносін паміж Совецкім Саюзам і гэтымі дзяржавамі.

У апошні час у замежным друку выключна вялікая ўвага ўдзялялася пытанню аб узаемаадносінах Совецкага Саюза з яго суседзямі па паўднёвай граніцы, у прыватнасці па Закаўказзю, а таксама з Румыніяй. Ці трэба даказваць, што ўрад не бачыць ніякіх падстаў да пагаршэння адносін з нашымі суседзямі і на поўдні. Праўда, зараз у Сірыі і наогул на Блізкім Усходзе ідзе вялікая падазроная вазня са стварэннем англа-французскіх, пераважна каланіяльных армій на чале з генералам Вейганам. Мы павінны быць пільнымі ў адносінах спроб скарыстання гэтых каланіяльных і некаланіяльных войск у варожых Совецкаму Саюзу мэтах. Усякія спробы такога роду выклікалі-б з нашага боку адказныя меры супроць агрэсараў, прычым небяспека такой ігры з агнём павінна быць зусім відавочнай для варожых СССР дзяржаў і для тых з нашых суседзяў, хто аказаўся-б зброяй гэтай агрэсіўнай палітыкі супроць СССР. **(Апладысменты).** Што-ж датычыць нашых адносін з Турцыяй і Іранам, то яны вызначаюцца існуючымі паміж намі дагаворамі аб ненападзе і няўхільным імкненнем Совецкага Саюза да выканання вынікаючых з гэтага ўзаемных абавязацельстваў. Нашы адносіны з Іранам у гаспадарчай галіне ўрэгуляваны толькі што заключаным совецка-іранскім гандлёвым дагаворам.

З упамянутых мной паўднёвых суседніх дзяржаў у нас няма пакта ненападу з Румыніяй. Гэта аб'ясняецца наяўнасцю нявырашанага спрэчнага пытання, пытання аб Бесарабіі, захват якой Румыніяй Совецкі Саюз ніколі не прызнаваў, хаця і ніколі не ставіў пытання аб звароце Бесарабіі ваенным шляхам. Таму няма ніякіх падстаў да якога-небудзь пагоршання і совецка-румынскіх адносін. Праўда, у нас на працягу доўгага часу няма паўнамоцнага прадстаўніка ў Румыніі і яго абавязкі выконвае паверáны ў справах. Але гэта выклікана спецыфічнымі акалічнасцямі нядаўняга мінулага. Калі закрануць гэтае пытанне, то прыходзіцца напомніць наконт непрыстойнай ролі румынскіх улад у 1938 г. у адносінах выконваўшага ў той час абавязкі совецкага паўпрэда ў Румыніі—Бутэнка. Як вядома, гэты апошні нейкім чынам таямніча тады знік не толькі з паўпрэдства, але і з Румыніі, і совецкаму ўраду так і не ўдалося нічога пэўнага ўстанавіць аб гэтым знікненні, прычым мы нібыта павінны паверыць, што ніякія румынскія ўлады не мелі адносін да гэтай скандальна-злачыннай справы. Няма чаго гаварыць, што ў цывілізаванай дзяржаве, і наогул у колькі-небудзь упарадкаванай краіне, такім рэчам не павінна быць месца. Пасля гэтага зразумела адбыўшаяся зацяжка з назначэннем совецкага паўпрэда ў Румынію. Трэба, аднак, думаць, што Румынія зразумее, што падобныя рэчы нецярпімы.

У нашых адносінах з Японіяй мы не без вядомых цяжкасцей, але ўсё-ж вырашылі некаторыя пытанні. Аб гэтым гаворыць заключанае 31 снежня мінулага года совецка-японскае пагадненне па рыбалоўнаму пытанню на бягучы год, а таксама згода Японіі на ўплату апошняга, доўга затрымліваўшагася ёю, грашовага ўзносу за КУЧ. Тым не менш, нельга выразіць вялікага задавалення нашымі адносінамі з Японіяй. Так, да гэтага часу, не гледзячы на адбываўшыяся працяглыя перагаворы совецка-мангольскіх і япона-манчжурскіх дэлегатаў, асталося нявырашаным важнае пытанне аб устанаўленні граніцы на частцы тэрыторыі ў раёне быўшага ў мінулым годзе ваеннага канфлікта. Японскімі ўладамі працягваюць чыніцца перашкоды к нармальнаму скарыстанню ўнесенага Японіяй апошняга грашовага ўзносу за КУЧ. Зусім ненармальны ў многіх выпадках адносіны японскіх улад да супрацоўнікаў совецкіх органаў у Японіі і Манчжурыі. У Японіі павінны, нарэшце, зразумець, што Совецкі Саюз ні ў якім разе не дапусціць нарушэння яго інтарэсаў **(працяглыя апладысменты).** Толькі пры такім разуменні совецка-японскіх адносін яны могуць развівацца здавальняюча.

У сувязі з Японіяй, скажу два словы па аднаму, так сказаць, не дзелавому пытанню **(вясёлае ажыўленне ў зале)** — гэтымі днямі адзін з дэпутатаў японскага парламента задаў свайму ўраду такое пытанне: «Ці не належыць прадумаць, як карэнным чынам пакончыць з канфліктамі паміж СССР і Японіяй, напрыклад, шляхам пакупкі Прымор'я і іншых тэрыторый». **(Узрыў смеху).** Задаўшы гэтае пытанне японскі дэпутат, цікавячыйся пакупкай совецкіх тэрыторый, якія не прадаюцца **(смех)**, па меншай меры, вясёлы чалавек. **(Смех, апладысменты).** Але сваімі глупымі пытаннямі ён, па-мойму, не ўзнімае аўтарытэта свайго парламента. **(Смех).** Аднак, калі ў японскім парламенце так моцна захапляюцца гандлем, ці не заняцца дэпутатам гэтага парламента продажам Паўднёвага Сахаліна. **(Смех, працяглыя апладысменты).** Я не сумняваюся, што ў СССР знайшліся-б пакупнікі. **(Смех, апладысменты).**

Што датычыць нашых адносін са Злучанымі Штатамі Амерыкі, то яны за апошні час не палепшыліся і, бадай, не пагоршыліся, калі не лічыць так званага «маральнага эмбарго» супроць СССР, пазбаўленага якога-небудзь сэнсу, асабліва пасля заключэння міру паміж СССР і Фінляндыяй. Наш імпарт з ЗША павялічыўся ў параўнанні з мінулым годам. Ён мог-бы яшчэ больш павялічыцца, калі-б амерыканскія ўлады не чынілі перашкод.

Такава ў цэлым міжнародная абстаноўка ў сувязі з падзеямі за перыяд апошніх 5 месяцаў.

З усяго сказанага вышэй відаць, у чым мы бачым галоўныя задачы нашай знешняй палітыкі ў данай міжнароднай абстаноўцы.

Коратка гаворачы, задачы нашай знешняй палітыкі заключаюцца ў тым, каб забяспечыць мір паміж народамі і безапаснасць нашай краіны. Вывадам з гэтага з'яўляецца—пазіцыя нейтралітэта і няўдзел у вайне паміж буйнейшымі дзяржавамі Еўропы. Гэта пазіцыя аснована на заключаных намі дагаворах і яна поўнасцю адпавядае інтарэсам Совецкага Саюза. Гэта пазіцыя аказвае, разам з тым, стрымліваючы ўплыў на расшырэнне і распальванне вайны ў Еўропе і таму яна ў інтарэсах усіх народаў, якія імкнуцца да міру і стогнуць ужо ад новых велізарных лішэнняў, выкліканых вайной.

Падводзячы вынікі апошняга перыяда, мы бачым, што ў справе забеспячэння безапаснасці нашай краіны мы зрабілі за гэты час нямалыя поспехі. Вось гэта і прыводзіць у шаленства нашых ворагаў. Мы-ж, верачы ў сваю справу і ў свае сілы, з усёй паслядоўнасцю будзем праводзіць нашу знешнюю палітыку няўхільна і далей. **(Бурныя, працяглыя апладысменты ўсяго зала. Дэпутаты ўстаюць).**

Аб пасяджэннях шостай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР

Учора, у 6 гадзін вечара, у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Совета [illegible] адбудзецца сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыя[illegible]

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ АБ ПАСЯДЖЭННІ СОВЕТА САЮЗА

29 САКАВІКА 1940 ГОДА

Учора, 29 сакавіка, у 2 гадзіны дня, у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Совета СССР, у Крэмлі, адбылося адкрыццё Шостай Сесіі Совета Саюза.

Сесію адкрывае Старшыня Совета Саюза дэпутат **Андрэеў А. А.**

Таварыш **Андрэеў А. А.** прадастаўляе слова дэпутату **Алемасаву А. М.** Дэпутат **Алемасаў** паведамляе, што дэпутаты ад Узбекскай ССР паставілі пытанне аб вызваленні Сегізбаева ад абавязкаў намесніка Старшыні Совета Саюза ў сувязі з тым, што ў сучасны момант ён не працуе ва Узбекскай ССР. Ад совета старэйшын Совета Саюза дэпутат **Алемасаў** уносіць прапанову вызваліць ад абавязкаў намесніка Старшыні Совета Саюза Сегізбаева і выбраць намеснікам Старшыні Совета Саюза дэпутата **Юсупава Усмана.**

Совет Саюза аднагалосна прымае прапанову, унесеную дэпутатам Алемасавым.

Па запрашэнню тав. **Андрэева** дэпутат **Юсупаў Усман** займае месца за сталом Старшыні Совета Саюза.

Таварыш **Андрэеў** паведамляе, што на Сесію прыбылі дэпутаты Совета Саюза, выбраныя ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР, і прадастаўляе слова для даклада мандатнай камісіі Совета Саюза дэпутату **Шчэрбакову А. С.**

Тав. **Шчэрбакоў** агалашае пастанову мандатнай камісіі Совета Саюза аб рэзультатах праверкі паўнамоцтваў дэпутатаў Совета Саюза, выбраных ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР:

«Праверыўшы ўсе выбарчыя дакументы ў паасобку на кожнага дэпутата і ўсе матэрыялы, прадстаўленыя акруговымі выбарчымі камісіямі па выбарах у Совет Саюза ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР, мандатная камісія Совета Саюза ўстанаўлівае:

1. Выбары дэпутатаў у Совет Саюза па ўсіх 43 выбарчых акругах заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР праведзены на падставе і ў поўнай адпаведнасці з Канстытуцыяй СССР і «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР».

2. Ніякіх падстаў для касіравання выбараў, а таксама ніякіх скарг і заяў аб нарушэннях Канстытуцыі СССР і Палажэння аб выбарах па якіх-небудзь выбарчых акругах пры выбарах дэпутатаў Совета Саюза ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР — няма.

На падставе ізложанага мандатная камісія Совета Саюза прызнае правільнасць паўнамоцтваў усіх дэпутатаў Совета Саюза, выбраных ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР, спісак якіх апублікаван у газеце «Известия» ад 28 сакавіка 1940 года за № 72».

Совет Саюза па прапанове дэпутата **Верандзякіна В. В.** прымае наступную пастанову па дакладу мандатнай камісіі:

«Зацвердзіць даклад мандатнай камісіі аб прызнанні правільнымі паўнамоцтваў дэпутатаў Совета Саюза, выбраных па ўсіх 43 выбарчых акругах заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР па выбарах у Вярхоўны Совет СССР».

Ад імені Совета Саюза тав. **Андрэеў,** пад бурныя апладысменты і авацыі, вітае новых таварышаў — дэпутатаў Вярхоўнага Совета СССР, выбраннікаў народа заходніх абласцей Украіны і Беларусі.

Пасля гэтага Совет Саюза пераходзіць да ўстанаўлення парадку дня Сесіі.

Таварыш **Андрэеў** агалашае пералік пытанняў, унесеных на разгляд Шостай Сесіі Совета Саюза.

Дэпутат **Пірузян А. С.** прапануе ўключыць унесеныя на разгляд Совета Саюза пытанні ў парадак дня Шостай Сесіі Совета Саюза.

Совет Саюза аднагалосна зацвярджае наступны парадак дня:

1. Даклад аб знешняй палітыцы ўрада.
2. Пераўтварэнне Карэльскай Аўтаномнай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі ў Саюзную Карэла-Фінскую Совецкую Сацыялістычную Рэспубліку.
Уносіцца Соўнаркомам СССР.
3. Зацвярджэнне дзяржаўнага бюджэта СССР на 1940 год і зацвярджэнне справаздачы аб выкананні дзяржаўнага бюджэта СССР за 1938 год.
Уносіцца Соўнаркомам СССР.
4. Аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, якія прыняты за перыяд паміж Сесіямі і падлягаюць зацвярджэнню Вярхоўнага Совета СССР.

Па прапанове дэпутата **Кузнецова Г. Г.** Совет Саюза прымае пастанову: Даклад аб знешняй палітыцы ўрада і другое пытанне парадку дня Сесіі — аб пераўтварэнні Карэльскай Аўтаномнай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі ў Саюзную Карэла-Фінскую Совецкую Сацыялістычную Рэспубліку заслухаць і абмеркаваць на сумесным пасяджэнні абодвух палат; даклад аб дзяржаўным бюджэце СССР на 1940 год заслухаць таксама на сумесным пасяджэнні абодвух палат; садаклады бюджэтных камісій, абмеркаванне дзяржаўнага бюджэта і прыняцце рашэнняў весці на раздзельных пасяджэннях палат; гэтак-жа сама чацвертае пытанне парадку дня Сесіі заслухаць і абмеркаваць па палатах.

На гэтым першае пасяджэнне Шостай Сесіі Совета Саюза закрываецца.

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ АБ ПАСЯДЖЭННІ СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

29 САКАВІКА 1940 ГОДА

Учора, 29 сакавіка, у 4 гадзіны дня, у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Совета СССР, у Крэмлі, адбылося адкрыццё Шостай Сесіі Совета Нацыянальнасцей.

Сесію адкрывае старшыня Совета Нацыянальнасцей дэпутат **Шверанік Н. М.**

Таварыш **Шверанік Н. М.** прадастаўляе слова дэпутату **Якубаву М. Т.** Ад совета старэйшын Совета Нацыянальнасцей дэпутат Якубаў уносіць прапанову вызваліць ад абавязкаў намесніка старшыні Совета Нацыянальнасцей дэпутата Лявіцкага, з прычыны яго пераходу на работу па-за Беларускай ССР і выбраць намеснікам Старшыні Совета Нацыянальнасцей дэпутата **Кулагіна М. В.**

Совет Нацыянальнасцей аднагалосна прымае прапанову, унесеную дэпутатам Якубавым.

Па запрашэнню тав. **Швераніка,** дэпутат **Кулагін** займае месца за сталом старшыні Совета Нацыянальнасцей.

Таварыш **Шверанік** паведамляе, што на Сесію прыбылі дэпутаты Совета Нацыянальнасцей, выбраныя ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР, і прадастаўляе слова для даклада мандатнай камісіі Совета Нацыянальнасцей дэпутату **Бурмістэнка М. А.**

Тав. **Бурмістэнка** агалашае пастанову мандатнай камісіі Совета Нацыянальнасцей аб рэзультатах праверкі паўнамоцтваў дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей, выбраных ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР:

«Праверыўшы ўсе выбарчыя дакументы ў паасобку на кожнага дэпутата і ўсе матэрыялы, прадстаўленыя акруговымі выбарчымі камісіямі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР, мандатная камісія Совета Нацыянальнасцей устанаўляе:

1. Выбары дэпутатаў у Совет Нацыянальнасцей па ўсіх 12 выбарчых акругах заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР праведзены на падставе і ў поўнай адпаведнасці з Канстытуцыяй СССР і «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР».

2. Ніякіх падстаў для касіравання выбараў, а таксама ніякіх скарг і заяў аб нарушэннях Канстытуцыі СССР і Палажэння аб выбарах па якіх-небудзь выбарчых акругах пры выбарах дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР — няма.

На падставе ізложанага мандатная камісія Совета Нацыянальнасцей прызнае правільнасць паўнамоцтваў усіх дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей, выбраных ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР, спісак якіх апублікаван у газеце «Известия» ад 28 сакавіка 1940 года за № 72».

Совет Нацыянальнасцей па прапанове дэпутата **Гекмана А. І.** прымае наступную пастанову па дакладу мандатнай камісіі:

«Зацвердзіць даклад мандатнай камісіі аб прызнанні правільнымі паўнамоцтваў дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей, выбраных па ўсіх 12 выбарчых акругах заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР па выбарах у Вярхоўны Совет СССР».

Ад імені Совета Нацыянальнасцей тав. **Шверанік,** пад бурныя апладысменты і авацыі, вітае новых таварышаў — дэпутатаў Вярхоўнага Совета СССР, выбраннікаў народа заходніх абласцей Украіны і Беларусі.

Потым Совет Нацыянальнасцей пераходзіць да ўстанаўлення парадку дня Сесіі.

Таварыш **Шверанік** агалашае пералік пытанняў, унесеных на разгляд Шостай Сесіі Совета Нацыянальнасцей.

Дэпутат **Ібраімаў М. І.** прапануе ўключыць унесеныя на разгляд Совета Нацыянальнасцей пытанні ў парадак дня Шостай Сесіі Совета Нацыянальнасцей.

Совет Нацыянальнасцей аднагалосна зацвярджае наступны парадак дня:

1. Даклад аб знешняй палітыцы ўрада.
2. Пераўтварэнне Карэльскай Аўтаномнай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі ў Саюзную Карэла-Фінскую Совецкую Сацыялістычную Рэспубліку.
Уносіцца Соўнаркомам СССР.
3. Зацвярджэнне дзяржаўнага бюджэта СССР на 1940 год і зацвярджэнне справаздачы аб выкананні дзяржаўнага бюджэта СССР за 1938 год.
Уносіцца Соўнаркомам СССР.
4. Аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, якія прыняты за перыяд паміж Сесіямі і падлягаюць зацвярджэнню Вярхоўнага Совета СССР.

Па прапанове дэпутата **Канст[illegible] Т. А.** Совет Нацыянальнасцей прымае пастанову: даклад аб знешняй палітыцы ўрада і другое пытанне парадку дня Сесіі — аб пераўтварэнні Карэльскай Аўтаномнай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі ў Саюзную Карэла-Фінскую Совецкую Сацыялістычную Рэспубліку заслухаць і абмеркаваць на сумесным пасяджэнні абодвух палат; даклад аб дзяржаўным бюджэце СССР на 1940 год заслухаць таксама на сумесным пасяджэнні абодвух палат; садаклады бюджэтных камісій, абмеркаванне дзяржаўнага бюджэта і прыняцце рашэнняў весці на раздзельных пасяджэннях палат; гэтак-жа сама чацвертае пытанне парадку дня Сесіі заслухаць і абмеркаваць па палатах.

На гэтым першае пасяджэнне Шостай Сесіі Совета Нацыянальнасцей закрываецца.

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ АБ СУМЕСНЫМ ПАСЯДЖЭННІ СОВЕТА САЮЗА І СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

29 САКАВІКА 1940 ГОДА

Учора, 29 сакавіка, у 7 гадзін вечара, у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Совета СССР, у Крэмлі, адбылося першае сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей.

Старшынствуе — Старшыня Совета Саюза дэпутат **Андрэеў А. А.**

Перад адкрыццём пасяджэння па прапанове таварыша **Андрэева А. А.** Вярхоўны Совет СССР ушанаваў уставаннем памяць загінуўшых у баях з белафінамі байцоў Чырвонай Арміі, аддаўшых сваё жыццё за справу забеспячэння безапаснасці сваёй радзімы.

Затым Вярхоўны Совет СССР прыступае да разгляду пункта першага парадку дня Сесіі.

З дакладам аб знешняй палітыцы ўрада выступіў сустрэты працяглай, бурнай авацыяй Старшыня Совета Народных Камісараў СССР і Народны Камісар Замежных Спраў таварыш **Молатаў В. М.**

Па сканчэнні даклада тав. Молатава дэпутат **Багіраў М. Д.** уносіць прапанову: з прычыны вычарпальнай яснасці і паслядоўнасці знешняй палітыкі ўрада СССР — спрэчак па дакладу Старшыні Совета Народных Камісараў СССР і Народнага Камісара Замежных Спраў тав. Молатава не адкрываць. Вярхоўны Совет СССР аднагалосна прымае гэтую прапанову.

Затым па прапанове дэпутата **Багірава** Вярхоўны Совет СССР, раздзельным галасаваннем па палатах, аднагалосна прымае наступную пастанову:

«Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік, заслухаўшы даклад Старшыні Совета Народных Камісараў СССР і Народнага Камісара Замежных Спраў тав. **Молатава Вячаслава Міхайлавіча** аб знешняй палітыцы ўрада, **пастанаўляе:**

Адобрыць знешнюю палітыку ўрада».

На гэтым першае сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей закрываецца.

СУМЕСНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ СОВЕТА САЮЗА І СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

29 САКАВІКА

29 сакавіка вечарам VI Сесія Вярхоўнага Совета СССР прадаўжала сваю работу. Адбылося сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей. Задоўга да пачатку пасяджэння ў Вялікім Крэмлёўскім палацы ўжо збіраліся дэпутаты і госці.

19 гадзін. Месцы для гасцей у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Совета СССР перапоўнены. Тут многа стаханаўцаў і ўдарнікаў маскоўскіх прадпрыемстваў, прадстаўнікоў інтэлігенцыі, байцоў і камандзіраў Чырвонай Арміі. Запоўнены ложы дыпламатычнага корпуса. На пасяджэнні прысутнічала вялікая колькасць карэспандэнтаў совецкай і замежнай прэсы.

За сталом старшыні паяўляюцца старшыня Совета Саюза дэпутат **А. А. Андрэеў,** старшыня Совета Нацыянальнасцей дэпутат **Н. М. Шверанік,** намеснікі старшынь Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей дэпутаты **Т. Д. Лысенка, Усман Юсупаў, Ч. А. Асланава і М. В. Кулагін.**

Месцы ў ложах займаюць таварышы **І. В. Сталін, В. М. Молатаў, К. Е. Варашылаў, Л. М. Кагановіч, М. І. Калінін, А. І. Мікаян, А. А. Ждaнаў, Н. С. Хрушчоў, Л. П. Берыя, Г. М. Маленкоў, М. Ф. Шкіратаў, Н. А. Булганін, А. Я. Вышынскі, Р. С. Зямлячка, Н. А. Вазнесенскі, А. Е. Бадаеў, С. М. Будзённы, С. К. Цімашэнка,** члены Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, Народныя Камісары.

Бурнай, поўнай захаплення авацыяй вітаюць дэпутаты і госці вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна і яго саратнікаў. Усе ўстаюць. Некалькі мінут у зале раздаюцца гарачыя воплескі. З усіх канцоў гучыць магутнае «ура». На мовах народаў СССР агалашаюцца прывітанні ў чэсць таварыша Сталіна.

Старшынствуючы — старшыня Совета Саюза дэпутат **А. А. Андрэеў** прапануе ўшанаваць памяць байцоў Чырвонай Арміі, загінуўшых у баях з белафінамі за справу забеспячэння безапаснасці сваёй радзімы.

Дэпутаты і госці ўстаюць. У іх асобе ўся краіна схіляе галаву перад светлай памяццю совецкіх патрыётаў, пакрыўшых сябе неўвядальнай славай, упісаўшых незабыўныя старонкі ў гісторыю перамог гераічнай Чырвонай Арміі.

У парадку дня — даклад аб знешняй палітыцы ўрада. Слова прадастаўляецца Старшыні Совета Народных Камісараў СССР і Народнаму Камісару Замежных Спраў таварышу **В. М. Молатаву.**

(Працяг на 3-й стар.)

ШОСТАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР 1-га СКЛІКАННЯ

СУМЕСНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ СОВЕТА САЮЗА І СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

29 сакавіка

(ПРАЦЯГ)

Паяўленне таварыша Молатава на трыбуне суправаджаецца працяглай авацыяй. Прысутныя стоячы вітаюць главу совецкага ўрада і кіраўніка знешняй палітыкі СССР, вернага саратніка таварыша Сталіна.

З выключнай увагай слухаюць прысутныя даклад совецкага ўрада аб няўхільным і паслядоўным правядзенні сталінскай палітыкі міру, накіраванай на забяспячэнне дружбы паміж народамі і бяспекі совецкай дзяржавы.

Даклад таварыша Молатава, які працягваўся больш гадзіны, неаднаразова суправаджаўся працяглымі апладысментамі. Гэтымі воплескамі дэпутаты Вярхоўнага Совета выражалі поўнае адабрэнне мудрай знешняй палітыкі совецкага ўрада, захапленне доблесцю і гераізмам Чырвонай Арміі, непахісную волю 183-мільённага совецкага народа да далейшага ўмацавання бяспекі сваёй вялікай соцыялістычнай радзімы.

Слова атрымлівае дэпутат **М. Д. Багіраў.** Ён заяўляе, што даклад Старшыні Совета Народных Камісараў СССР і Народнага Камісара Замежных Спраў тав. В. М. Молатава аб знешняй палітыцы совецкага ўрада цалкам і поўнасцю вынікае з паслядоўнай сталінскай палітыкі міру. Совецкі ўрад мае новыя вялікія поспехі ва ўмацаванні міжнароднага становішча СССР. Знешняя палітыка совецкага ўрада цалкам накіравана на барацьбу супроць вайны, на забяспячэнне бяспекі вялікай краіны соцыялізма, выражае волю і жаданне ўсяго нашага народа і адказвае інтарэсам народаў усяго свету.

Прамоўца напамінае аб прапановах, якія совецкі ўрад рабіў у свой час у перагаворах з фінляндскім урадам для мірнага вырашэння жыццёвых пытанняў, закранаючых бяспечнасць паўночна-заходніх граніц СССР, бяспечнасць Ленінграда. Толькі вычарпаўшы ўсе магчымасці мірнага вырашэння пытанняў, совецкі ўрад вымушан быў ужыць сілу.

Поўнымі захаплення апладысментамі сустракаюць дэпутаты словы тав. Багірава аб тым, што заданне ўрада нашай роднай Чырвонай Арміяй і Ваенна-Марскім Флотам выканана на выдатна. Чырвоная Армія і Чырвоны Флот пакрылі сябе неўвядальнай славай, даказаўшы, што для ўзброеных сіл краіны соцыялізма не існуе недаступных, недасягальных перашкод і ўмацаванняў.

Тав Багіраў падкрэслівае неабходнасць далейшага ўмацавання абароназдольнасці нашай краіны, павышэння яе сілы і магутнасці.

З прычыны вычарпальнай яснасці знешняй палітыкі ўрада СССР, адлюстроўваючай волю і жаданне ўсяго многамільённага, многанацыянальнага народа нашай краіны, заяўляе тав. Багіраў, я прапаную спрэчак па дакладу тав. Молатава не адкрываць і ўношу на зацвярджэнне Сесіі прапанову адобрыць знешнюю палітыку Ўрада.

Старшынствуючы тав. Андрэеў ставіць прапанову дэпутата Багірава на галасаванне. Раздзельным галасаваннем па палатах аднагалосна прымаецца наступная пастанова:

«Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік, заслухаўшы даклад Старшыні Совета Народных Камісараў СССР і Народнага Камісара Замежных Спраў тав. Молатава Вячаслава Міхайлавіча аб знешняй палітыцы Ўрада, **пастанаўляе:**

Адобрыць знешнюю палітыку Ўрада».

Прыняцце гэтай пастановы суправаджаецца бурнай авацыяй, якая працягваецца некалькі мінут. Выражаючы волю вялікага совецкага народа, дэпутаты горача вітаюць мірную палітыку совецкага Ўрада.

Наступнае сумеснае пасяджэнне назначана на 18 гадзін 31 сакавіка. (ТАСС).

У СОВЕЦЕ САЮЗА

Учора, 29 сакавіка, у Крэмлі адкрылася Шостая Сесія Вярхоўнага Совета СССР. К 14 гадзінам зал пасяджэнняў Вярхоўнага Совета СССР у Вялікім Крэмлёўскім палацы запоўнілі дэпутаты Совета Саюза. На Сесіі прысутнічаюць чыны дыпламатычнага корпуса. Перапоўнены ложы совецкай і замежнай прэсы. Прысутнічае многа гасцей — прадстаўнікоў маскоўскіх фабрык і заводаў, сталічнай інтэлігенцыі, байцоў Маскоўскай ваеннай акругі.

За сталом старшыні паяўляюцца старшыня Совета Саюза дэпутат **А. А. Андрэеў** і намеснік старшыні — дэпутат **П. Д. Лысенка**, а ў ложах — члены Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, члены ўрада на чале са Старшынёй Соўнаркома СССР тав. **В. М. Молатавым.** Іх паяўленне сустракаецца бурнай авацыяй.

Сесію адкрывае старшыня Совета Саюза дэпутат **Андрэеў.** Ён прадастаўляе слова дэпутату **А. М. Алемасаву.**

Дэпутат Алемасаў паведамляе, што дэпутаты Узбекскай ССР паставілі пытанне аб вызваленні Сегізбаева ад абавязкаў намесніка старшыні Совета Саюза ў сувязі з тым, што ў сучасны момант ён не працуе ва Узбекскай ССР. Ад совета старэйшын Совета Саюза дэпутат Алемасаў уносіць прапанову вызваліць ад абавязкаў намесніка старшыні Совета Саюза Сегізбаева і выбраць намеснікам старшыні Совета Саюза дэпутата **Юсупава Усмана.**

Прапанова дэпутата Алемасава прымаецца аднагалосна. Апладысментамі вітаюць дэпутаты намесніка старшыні Совета Саюза дэпутата **Юсупава Усмана,** займаючага месца за сталом старшыні.

Затым з дакладам выступае старшыня мандатнай камісіі Совета Саюза дэпутат **А. С. Шчэрбакоў.** Ён паведамляе аб рэзультатах праверкі паўнамоцтваў новых дэпутатаў, выбраных у Совет Саюза ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР.

— На мінулай, Пятай Сесіі, — гаворыць тав. Шчэрбакоў, — Вярхоўны Совет СССР задаволіў просьбу Народных Сабранняў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі аб уключэнні Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ў састаў Совецкага Саюза са з'яднаннем іх з Украінскай ССР і Беларускай ССР. Споўнілася векавечная мара працоўных Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі аб з'яднанні з адзінакроўнымі братамі — украінцамі і беларусамі. Працоўныя Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, вызваленыя з-пад гнёту польскай буржуазіі і памешчыкаў, уліліся ў брацкую сям'ю народаў СССР, сталі роўнапраўнымі грамадзянамі соцыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян.

24 сакавіка 1940 года народы заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР упершыню, на аснове Сталінскай Канстытуцыі, выбралі сваіх дэпутатаў у Вярхоўны Совет СССР.

Тав. Шчэрбакоў паведамляе, што мандатная камісія Совета Саюза праверыла дакументы, прадстаўленыя акруговымі выбарчымі камісіямі на кожнага новага дэпутата Совета Саюза. Мандатная камісія ўстанавіла, што выбары дэпутатаў у Совет Саюза па ўсіх 43 выбарчых акругах заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР праведзены на падставе і ў адпаведнасці з Канстытуцыяй СССР і «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР».

Ніякіх повадаў для касіравання выбараў па якой-небудзь акрузе няма. Не паступіла таксама скарг і заяў, ставячых пад сумненне выбары дэпутатаў у Совет Саюза па якой-небудзь акрузе.

Паведаміўшы, што па 43 выбарчых акругах выбрана 43 дэпутаты Совета Саюза, дакладчык прыводзіць цікавыя даныя, характарызуючыя састаў новых дэпутатаў. Сярод іх — 19 рабочых, 14 сялян і 10 інтэлігентаў. Многія з дэпутатаў сядзелі ў турмах панскай Польшчы, адкуль былі вызвалены Чырвонай Арміяй. Пасля вызвалення яны праявілі сябе, як энергічныя грамадскія дзеячы ў барацьбе за будаўніцтва совецкай улады, за соцыялізм. У ліку дэпутатаў ёсць украінцы, беларусы, палякі і рускія. Такі састаў народных выбраннікаў увасабляе сабой сталінскае садружаства народаў. Сярод дэпутатаў — 11 жанчын (26 проц). Яны на роўных правах з мужчынамі выбраны на дзяржаўную работу.

Яркімі прыкладамі дэпутат Шчэрбакоў ілюстрыруе высокую палітычную актыўнасць працоўных заходніх абласцей Украіны і Беларусі, якую яны праявілі ў выбарах у Вярхоўны Совет СССР. У выбарах удзельнічала 7.894.971 чалавек, што складае 99,09 проц. да агульнага ліку выбаршчыкаў. Дакладчык напомніў, што ў панскай Польшчы мільёны працоўных былі пазбаўлены выбарчых правоў. У 1935 годзе ў выбарах у польскі сейм прынялі ўдзел толькі 46 проц. карыстаўшыхся выбарчым правам, а ў асобных раёнах — толькі 3 проц. Лік бюлетэняў, прызнаных несапраўднымі, дасягаў 50 проц.

Па ўсіх 43 выбарчых акругах за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных галасавала 7.743.210 выбаршчыкаў — звыш 98 проц. выбаршчыкаў, удзельнічаўшых у галасаванні. Сярод выбраннікаў народа —32,6 проц. складаюць комуністы і 67,4 проц. — беспартыйныя.

— Гэтыя цыфры, — адзначае тав. Шчэрбакоў, — сведчаць аб поўнай перамозе блока комуністаў і беспартыйных. Народы Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі аднадушным галасаваннем за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных яшчэ і яшчэ раз выразілі сваё бязмежнае давер'е партыі Леніна—Сталіна, совецкаму ўраду, сваю гарачую любоў да таго, хто вядзе нашу краіну да канчатковай перамогі, к комунізму — нашага правадыра і настаўніка таварыша Сталіна.

Дэпутаты і госці наладжваюць поўную захаплення, доўга не змаўкаючую авацыю ў чэсць таварыша Сталіна.

Па прапанове дэпутата **В. В. Верзндзякіна** Совет Саюза адзінагалосна зацвердзіў даклад мандатнай камісіі.

— Ад імені Совета Саюза,—гаворыць старшынствуючы дэпутат Андрэеў, — вітаю нашых новых таварышаў — дэпутатаў Вярхоўнага Совета СССР, выбраннікаў народа Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі.

Гэтыя словы суправаджаюцца працяглымі апладысментамі. Авацыяй сустракаюць дэпутаты і госці новых дэпутатаў Совета Саюза, калі яны паяўляюцца ў зале пасяджэнняў і займаюць месцы побач з іншымі дэпутатамі ад Украіны і Беларусі.

Старшынствуючы дэпутат Андрэеў паведамляе, што на разгляд Шостай Сесіі ўнесены наступныя пытанні:

1. Даклад аб знешняй палітыцы ўрада.

2. Пераўтварэнне Карэльскай Аўтаномнай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі ў Саюзную Карэла-Фінскую Совецкую Соцыялістычную Рэспубліку.

3. Зацвярджэнне дзяржаўнага бюджэта СССР на 1940 год і зацвярджэнне справаздачы аб выкананні дзяржаўнага бюджэта СССР за 1938 год.

4. Аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, прынятых за перыяд паміж сесіямі і падлягаючых зацвярджэнню Вярхоўнага Совета СССР.

Дэпутат **А. С. Пірузян** прапануе пытанні, унесеныя на абмеркаванне Шостай Сесіі Совета Саюза, уключыць у парадак дня Сесіі Совета Саюза. Гэтая прапанова прымаецца аднагалосна.

Па прапанове дэпутата **Г. Г. Кузнецова** Совет Саюза рашыў першае і другое пытанні парадку дня абмеркаваць на сумесных пасяджэннях Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей. На сумесным-жа пасяджэнні рашана таксама заслухаць даклад аб дзяржаўным бюджэце СССР на 1940 год і аб выкананні дзяржаўнага бюджэта СССР за 1938 год. (ТАСС).

У СОВЕЦЕ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

Учора, 29 сакавіка, у 16 гадзін адкрылася пасяджэнне Совета Нацыянальнасцей. Прысутнічаюць чыны дыпламатычнага корпуса, прадстаўнікі совецкай і замежнай прэсы, шматлікія госці.

За сталом старшыні паяўляюцца старшыня Совета Нацыянальнасцей дэпутат **Н. М. Швернік** і намеснік старшыні — дэпутат **Ч. А. Асланава,** а ў ложах — члены Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, члены ўрада на чале са Старшынёй Соўнаркома СССР тав. **В. М. Молатавым.** Зал сустракае іх гарачымі апладысментамі.

Старшынствуючы старшыня Совета Нацыянальнасцей дэпутат Шверні аб'яўляе Сесію адкрытай. Слова для прапановы атрымлівае дэпутат **М. Т. Якубаў.** Ад імені совета старэйшын ён уносіць прапанову вызваліць ад абавязкаў намесніка старшыні Совета Нацыянальнасцей дэпутата Лявіцкага, з прычыны яго пераходу на работу па-за Беларускай ССР, і выбраць намеснікам старшыні Совета Нацыянальнасцей дэпутата М. В. Кулагіна. Сесія аднагалосна прымае гэтую прапанову. Дэпутат Кулагін пад апладысменты займае месца за сталом старшыні.

Слова для даклада мандатнай камісіі Совета Нацыянальнасцей атрымлівае дэпутат **М. А. Бурмістэнка.** Ён паведамляе рэзультаты праверкі паўнамоцтваў новых дэпутатаў, выбраных у Совет Нацыянальнасцей ад заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР.

Шэсць месяцаў назад доблесная Чырвоная Армія вызваліла народы Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ад гнёту польскай буржуазіі і памешчыкаў. На V Сесіі Вярхоўнага Совета СССР была задаволена просьба Народных Сабранняў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі аб уключэнні Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ў састаў Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік са з'яднаннем іх з Украінскай ССР і Беларускай ССР. Працоўныя заходніх абласцей ажыццявілі сваю даўнюю мару аб з'яднанні са сваімі адзінакроўнымі братамі. Цяпер яны сталі роўнапраўнымі грамадзянамі першай ў свеце соцыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян.

Дэпутат Бурмістэнка паведамляе далей, што 24 сакавіка 1940 года працоўныя заходніх абласцей Украінскай ССР і Беларускай ССР на аснове самай дэмакратычнай у свеце Канстытуцыі выбралі дэпутатаў у Вярхоўны Совет СССР. Мандатная камісія ўстанавіла, што выбары дэпутатаў у Совет Нацыянальнасцей па ўсіх 12 акругах ад Украінскай ССР і Беларускай ССР праведзены на падставе і ў адпаведнасці з Канстытуцыяй СССР і «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР». Ніякіх повадаў для касіравання выбараў ні па адной з акруг няма, скарг і заяў ні па адной акрузе не паступіла. Па ўсіх 12 выбарчых акругах выбрана 12 дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей. У іх ліку — 3 рабочых, 3 селяніны і 6 інтэлігентаў. У ліку выбраных дэпутатаў 11 мужчын і 1 жанчына. 3 дэпутаты маюць вышэйшую адукацыю, 2 — сярэднюю і 7 дэпутатаў — ніжэйшую. Сярод дэпутатаў 4 члены ВКП(б).

У часе выбараў у Вярхоўны Совет СССР працоўныя заходніх абласцей Украіны і Беларусі прадэманстрыравалі беззаветную любоў да сваёй соцыялістычнай бацькаўшчыны, да вялікай партыі Леніна—Сталіна. За кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных галасавала 7.743.965 чалавек — 98,07 проц. усяго ліку выбаршчыкаў, удзельнічаўшых у галасаванні.

Дэпутат **А. І. Генман** уносіць прапанову зацвердзіць даклад мандатнай камісіі. Сесія прымае гэтую прапанову аднагалосна.

Старшынствуючы — дэпутат Шверні ад імені Совета Нацыянальнасцей вітае выбраннікаў народаў заходніх абласцей Украіны і Беларусі — новых дэпутатаў Вярхоўнага Совета СССР. Калі дэпутаты ад заходніх абласцей Украіны і Беларусі паяўляюцца ў зале пасяджэння, усе дэпутаты ў адзіным парыве наладжваюць ім бурную авацыю.

Старшынствуючы—дэпутат Шверні паведамляе, што на разгляд Сесіі ўносяцца наступныя пытанні:

1. Даклад аб знешняй палітыцы ўрада.

2. Пераўтварэнне Карэльскай Аўтаномнай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі ў Саюзную Карэла-Фінскую Совецкую Соцыялістычную Рэспубліку.

3. Зацвярджэнне дзяржаўнага бюджэта СССР на 1940 год і зацвярджэнне справаздачы аб выкананні дзяржаўнага бюджэта за 1938 год.

4. Аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, прынятых за перыяд паміж сесіямі і падлягаючых зацвярджэнню Вярхоўнага Совета СССР.

Па прапанове дэпутата **М. І. Ібраімава** Совет Нацыянальнасцей пастанаўляе ўключыць гэтыя пытанні ў парадак дня Сесіі. Затым Совет Нацыянальнасцей прымае прапанову дэпутата **Т. А. Канстанцінава** і рашае першае і другое пытанні парадку дня абмеркаваць на сумесных пасяджэннях Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей. На сумесным-жа пасяджэнні рашана таксама заслухаць даклад аб дзяржаўным бюджэце СССР на 1940 год і аб выкананні дзяржаўнага бюджэта СССР за 1938 год. (ТАСС).

У ЧЭСЦЬ VI СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

Рабочыя станцыі Мінск—747 кілометр дабіліся выдатных вытворчых поспехаў у спаборніцтве на дастойную сустрэчу VI Сесіі Вярхоўнага Совета СССР. Калектыў станцыі на працягу апошніх пяці дзён план пагрузкі перавыконвае ў два разы. Рэгуліровачнае заданне па здачы вагонаў на суседнія дарогі выканана на 105 процантаў.

Саставіцель гэтай станцыі т. Крыштановіч, сцэпшчык т. Канашонак, дыспетчар тав. Шрубок і старшы вагаўшчык тав. Тамашэвіч добра арганізавалі падачу вагонаў да месц выгрузкі.

Машыніст паравоза член партыі тав. Мухамораў правёў таварны поезд № 919 па кальцу Мінск—Барысаў—Барысаў—Мінск—Мінск—Баранавічы — Баранавічы —Мінск без заходу паравоза ў дэпо на экіпіроўку. У гэтым рэйсе тэхнічная скорасць ім перавыканана на 11,6 кіламетра ў гадзіну.

**

БРЭСТ, 29 сакавіка. (БЕЛТА). Новымі вытворчымі перамогамі сустрэлі VI Сесію Вярхоўнага Совета СССР рабочыя, камандзіры і служачыя Брэсцкага чыгуначнага вузла. Выдатна прапавалі ў дні падрыхтоўкі да Сесіі змены дзяжурных па станцыі комсамолкі Ціманавай і комсамольца Радзіёнава. Брыгада грузчыкаў т. Шчэрбіна штодзённа выконвае нормы на 250 проц.; да 200 проц. выконвае брыгада грузчыкаў Хомчука Макара.

У чэсць адкрыцця Сесіі на Трышынскім гідравузле будаўніцтва Днепра-Бугскага канала адбыўся тысячны мітынг рабочых. Дні работы Сесіі рабочыя абавязаліся азнаменаваць новымі вытворчымі перамогамі.

IV ПЛЕНУМ ЦК ЛКСМБ

27—29 сакавіка адбыўся пленум Цэнтральнага Камітэта комсамола Беларусі. На пленуме былі абмеркаваны пытанні: 1) аб удзеле комсамольскай арганізацыі Віцебскай вобласці ў падрыхтоўцы і правядзенні веснавой сяўбы 1940 года (дакладчык—сакратар Віцебскага абкома ЛКСМБ тав. Луэгін); 2) аб выкананні рашэнняў X пленума ЦК ВЛКСМ «Аб рабоце комсамола ў школе» (дакладчык—сакратар Мінскага абкома ЛКСМБ тав. Кулікаў); 3) аб росце і стварэнні комсамольскіх арганізацый у калгасах Магілёўскай вобласці (дакладчык—сакратар Магілёўскага абкома ЛКСМБ тав. Зімянін).

Ажыццяўляючы рашэнні гістарычнага XVIII з'езда ВКП(б) комсамольская арганізацыя рэспублікі значна павысіла сваю ролю ў дзяржаўным і гаспадарчым будаўніцтве

Многія калгасныя комсамольскія арганізацыі Віцебскай вобласці, абмеркаваўшы звароты брыгадзіраў-стопудовікаў Сталінградскай вобласці, перадавікоў сельскай гаспадаркі Беларусі, па-баявому ўключыліся ў дзейную падрыхтоўку да веснавой сяўбы. Але ў цэлым абласная комсамольская арганізацыя недастаткова актыўна змагаецца за ўзорную падрыхтоўку і правядзенне веснавой сяўбы. План засыпкі насення па вобласці не выкананы. Ачышчана насення на 15 сакавіка толькі 84,5 проц., вывезена гною—23 проц. плана. Дрэнна ідзе рамонт трактарнага парка. І такое становішча не трывожыць абком, райкомы ЛКСМБ і пярвічныя комсамольскія арганізацыі.

Пленум ЦК ЛКСМБ прапанаваў усім комсамольскім арганізацыям зараз-жа ўключыцца ў падрыхтоўку і правядзенне веснавой сяўбы, узорна падрыхтаваць трактары, насенне, коней, дабіцца правільнай расстаноўкі сіл, быць ініцыятарамі звеннявых метадаў працы, усямерна разгортваць соцыялістычны рух за стопудовы ўраджай. Пленум заклікаў комсамольцаў і комсамолак асабістым прыкладам стаханаўскай працы на калгасных палях павесці за сабой усю моладзь, масы калгаснікаў; забяспечыць правядзенне сяўбы ў максімальна сціслыя тэрміны, на высокім агратэхнічным узроўні.

Абмеркаванне пытання аб рабоце комсамола ў школе паказала, што паварот комсамола да школы, вызначаны рашэннямі X пленума ЦК ВЛКСМ, праходзіць вельмі марудна. У 12 школах Дзяржынскага раёна школьныя арганізацыі ЛКСМБ нават не абмеркавалі рашэнні X пленума ЦК ВЛКСМ. Мінскі гарком і райкомы комсамола не вядуць належнай барацьбы з дзіцячай безнагляднасцю. Адсеў са школ вобласці складае больш 3.000 чалавек.

Паспяховасць у многіх школах Мазыра і Мазырскага раёна Палескай вобласці, як указвалі выступаючыя, не толькі не палепшылася, а наадварот — пагоршылася. Мазырскі райком комсамола (сакратар тав. Качан) па-ранейшаму стаіць у баку ад жыцця школы.

Некаторыя арганізацыі комсамола не зразумелі сутнасці і велізарнага дзяржаўнага значэння рашэнняў X пленума ЦК ВЛКСМ.

Выступаўшыя таварышы — Бугласў (Брэст), Кошэнкаў (Беласток) указвалі на сур'ёзныя недахопы ў справе падбору органамі Наркамасветы і ЦК ЛКСМБ кадраў для школ заходніх абласцей рэспублікі.

Вялікую ўвагу пленум удзяліў пытанням росту радоў комсамола і стварэння калгасных арганізацый ЛКСМБ. У рэзультаце павышэння ролі комсамольскіх арганізацый у калгасным будаўніцтве, значна ўзрос іх аўтарытэт. За 1939 год у калгасах Магілёўскай вобласці створана 251 новая пярвічная комсамольская арганізацыя, у комсамол прынята 4.769 калгаснікаў. Але ў 1.116 калгасах вобласці яшчэ няма комсамольскіх арганізацый. Слабы рост комсамола — сведчанне нездавальняючай работы сярод несаюзнай моладзі.

Многія выступаўшыя таварышы адзначалі велізарны палітычны ўздым моладзі заходніх абласцей рэспублікі ў сувязі з прыёмам у комсамол. У рады ленінска-сталінскага комсамола ўступае перадавая, дастойная, раней прыгнечаная моладзь. Разам з тым указваліся факты, якія сведчаць, што кіруючыя комсамольскія органы ў заходніх абласцях БССР недастаткова яшчэ займаюцца выхаваннем моладзі і адборам лепшай, праверанай, перадавой часткі яе ў рады комсамола.

IV пленум ЦК ЛКСМБ паказаў баяздольнасць комсамола Беларусі ў вырашэнні задач, якія паставіла перад сваім верным памочнікам — комсамолам — большэвіцкая партыя на XVIII з'ездзе. Штодзённая ўвага і кіраўніцтва партыйных арганізацый дапамогуць комсамолу Беларусі ў паспяховым вырашэнні чарговых задач.

Адкрылася другая сесія Мінскага гарадскога Совета дэпутатаў працоўных

Учора ў Доме партактыва пачала работу другая сесія Мінскага гарадскога Совета дэпутатаў працоўных. Сесію адкрыў намеснік старшыні выканкома горсовета тав. Драгун.

Старшынёй сесіі выбран намеснік старшыні выканкома горсовета тав. Каждан, сакратаром — дэпутат тав. Дзятлоўская.

Зацверджан наступны парадак дня работы сесіі: будаўніцтва 1940 года і рэканструкцыя горада Мінска; стварэнне плодагароднінай базы для горада Мінска.

З дакладам па першаму пункту парадку дня выступіў тав. Драгун.

Дакладчык спыніўся на задачах, якія стаяць перад Мінскім горсоветам у сувязі з планам рэканструкцыі горада. Звыш 60 мільёнаў рублёў адпушчана на будаўніцтва ў 1940 годзе. Павінна быць пабудавана 153 аб'екты, з іх 107 жылёвых дамоў, 6 прамысловых аб'ектаў, 8 культурна-бытавых. Больш двух мільёнаў рублёў будзе выдаткавана на забрукаванне вуліц і рамонт мастоў. Аднак, гаспадарчыя і будаўнічыя арганізацыі яшчэ па-сапраўднаму не падрыхтаваліся. Дакладчык прыводзіць многа фактаў, ілюстрыруючых бяздзейнасць асобных арганізацый у падрыхтоўцы да будаўнічага сезона. Ён заклікае ўзяць пад свой кантроль кожны аб'ект будаўніцтва.

Сёння сесія прадаўжае работу.

Вытворчы ўздым

БАБРУЙСК, 29 сакавіка. (БЕЛТА). Дастойна сустрэў дзень адкрыцця VI Сесіі Вярхоўнага Совета СССР калектыў бабруйскага машынабудаўнічага завода імені Сталіна. Стаўшы ў чэсць Сесіі на вахту, стаханаўцы завода дабіліся новых поспехаў.

Слесар завода тав. Зайкевіч абавязаўся сабраць не менш 22 ляблёдак для скрэперна-элеватарных установак. На 29 сакавіка ён сабраў 24 лябёдкі. Новых поспехаў дабілася брыгада кацельшчыкаў тав. Марковіча. Яна стала сістэматычна выконваць нормы на 250—300 проц.

З вялікім вытворчым уздымам у чэсць Сесіі працуюць і іншыя цэхі. За апошнія дні завод штодзённа выпускае па 1 скрэперу. Заказчыкам ужо адгружана 6 скрэпераў.

СЯМ'Я І ШКОЛА

Рост клопатаў аб выхаванні нашага маладога пакалення — адна з вялікіх грамадскіх з'явішч, якімі адзначан гэты год. Калі яшчэ нядаўна многія грамадскія арганізацыі толькі безудзельна наглядалі, як ідзе работа педагога ў школе, то цяпер, пасля X пленума ЦК ВЛКСМ, прысвечанага школьным пытанням, партыйныя, комсамольскія, прафесіянальныя арганізацыі сталі глыбей уваходзіць у жыццё школы.

Комуністы і комсамольцы выступаюць ініцыятарамі руху за арганічны, глыбокі ўдзел нашай грамадскасці ў школьным жыцці. На справаздачна-выбарных сходах пярвічных партыйных арганізацый, раённых і абласных канферэнцыях і з'ездах компартый саюзных рэспублік выхаванню дзяцей, узаемаадносінам сям'і і школы, настаўніцтву нязменна ўдзялялася вялікая ўвага. Удзельнікі сходаў і канферэнцый гаварылі аб недахопах і дасягненнях школы, разбіралі прычыны, якія ўплываюць на паспяховасць дзяцей. У дзесятках выступленняў развівалася мысль, што клопаты аб выхаванні дзяцей — першаступенны, вялікі партыйны абавязак, абавязак кожнага комуніста.

Канкрэтней, разнастайней становяцца формы дапамогі школе. Нядаўна партыйны камітэт завода «Красный пролетарий» (Масква) абмяркоўваў пытанне аб школьніку Віцю Пучкову. Партком рашыў высвятліць, чаму хлопчык — сын комуніста, перадавога, паважаемага на заводзе чалавека, з рук вон дрэнна вучыцца, грубіць педагогам. Бацька спачатку нават не зразумеў папроку.

— Я-ж ндрэнны работнік, — гаварыў ён. — Вывучыў сотні маладых рабочых, і многія з іх цяпер стаханаўцы. Аб сыне я клапачуся, стараюся, каб ён не цярпеў ніякай нястачы. А многа часу аддаваць сям'і няма магчымасці. Прыходжу я позна. Калі ў сына выхадны — я працую...

Члены парткома раз'яснілі Пучкову яго неправату.

— Ты добры рабочы на вытворчасці, — гаварыў тав. Балдырэў. — Але гэтага мала. Нельга закідваць выхаванне дзяцей. Калі табе цяжка выправіць паводзіны сына, падагнаць яго паспяховасць, чаму не папрасіць дапамогі ў партыйнага камітэта? Вось павучыся ў Бусоевай. Яна асталася ўдавой. Часу ў яе менш, чым у цябе. А як клапоціцца аб дзецях! Адстала дачка па двух прадметах, — зараз жа маці забіла трывогу, прыбегла да нас у вучэбны камбінат, папрасіла дапамагчы ёй. Дачку прымацавалі да выкладчыкаў, зараз яна выправілася.

І самы факт пастаноўкі такога пытання на пасяджэнні партыйнага камітэта, і характар абмеркавання, у якім адчувалася глыбокая зацікаўленасць у лёсе кожнага школьніка, гатоўнасць у выпадку патрэбы справай дапамагчы школе і бацькам, — з'явішча бясспрэчна станоўчае.

Выхоўваць дзяцей, расціць з іх чэсных совецкіх грамадзян — дзяржаўны, партыйны абавязак. Але ці ўсе разумеюць гэта? Сын старшыні выканкома Мічурынскага райсовета тав. Шашкова (Тамбоўская вобласць) быў выключан са школы за збіенне вучаніцы-выдатніцы. Калі перад гэтым педагогі прасілі бацьку—тав. Шашкова заняцца сынам, пагаварыць з ім, уздзейнічаць на яго, ён высокамерна адказваў:

— Выхоўваць ваша справа, мне няма калі...

Безумоўна, школа абавязана выхоўваць дзяцей. Глыбока не правы тыя педагогі, якія лічаць, што іх функцыі абмяжоўваюцца толькі навучаннем рэбят. Не! Яны павінны і вучыць, і **выхоўваць** дзетвару. Але ці значыць гэта, што бацькі аслабаняюцца ад абавязкаў выхоўваць сваіх дзяцей? Ні ў якім разе! Велізарная, складаная і адказная работа па комуністычнаму выхаванню нашага маладога пакалення можа быць выканана толькі пры ўмове поўнага ўзаемадзеяння сям'і і школы.

Клопаты аб дзецях заўсёды былі ўласцівы лепшым людзям пролетарыята. Успомніце адносіны Маркса да дачок. Якую глыбокую чалавечую пяшчотнасць знаходзіў у сваім сэрцы вялікі чалавек. Успомніце пранікліві пісьмы Дзяржынскага аб дзецях. Не толькі навуковымі працамі, усім вопытам жыцця Маркс, Энгельс, Ленін, Сталін на велізарную вышыню паднялі, зрабілі светлымі, чыстымі такія разуменні, як дружба, сям'я, абавязак.

Мацнее новая, совецкая сям'я. І асноўная яе грамадская, дзяржаўная задача — вырасціць пры дапамозе школы, разам са школай, з комсамолам грамадзян, дастойных комуністычнага грамадства.

У нас усе дарогі раскрыты перад чалавекам. Совецкія маладыя музыканты перамагаюць на сусветных спаборніцтвах, маладыя вучоныя заваёўваюць вышыні навукі. Кожнаму адкрыта магчымасць рухацца ўперад ў меру волі, сіл, цярпення, таланта.

Трэба выпрацоўваць і развіваць у дзяцей гэтыя якасці з малых год. Абавязак бацькоў — клапаціцца дзень за днём, каб іх сыны і дочкі выраслі дастойнымі грамадзянамі нашай радзімы. Іх абавязак — прывучаць дзяцей да скромнасці, чэснасці і праўдзівасці, унутранай дысцыпліне, павагі да працы, любві да яе. Яны абавязаны выхоўваць дзяцей ідэйна, сачыць за чытаннем рэбят, іх вольным часам, вучобай.

Вось чаго патрабуе краіна ад бацькоў і мацярэй, у першую чаргу ад бацькоў-комуністаў. Яны павінны быць прыкладам, узорам.

Неабходна з малых год прывіваць нашай дзетвары дух калектывізма, бо згуртаваны, моцны калектыў—аснова асноў совецкай выхаваўчай сістэмы. Варта ўспомніць цікавы педагагічны вопыт пісьменніка-педагога Макарэнка, які здолеў з сапсаваных беспрызорных дзяцей выхаваць дастойных грамадзян соцыялістычнага грамадства. Увесь сакрэт яго поспеху іменна ў тым і заключаўся, што ён згуртаваў дзейсны калектыў, які задаваў у калоніі тон, уплываў на самых непапраўных, прывучаў іх да дысцыпліны, выхоўваў волю. Вопыт гэты (зразумела, не механічна) могуць скарыстаць з поспехам нашы школы. Але ці многа ў нас школ, дзе па-сапраўднаму працуюць грамадскія арганізацыі школьнікаў, дзе арганізуецца іх грамадская думка, выхаваўчаму ўплыву якога вымушаны падпарадкоўвацца парушальнікі дысцыпліны?

У кожнай совецкай сям'і выхоўваць дзяцей трэба так, каб дашкольнік або школьнік ведаў, што пакой, кватэра яго —не «замкнутый мирок», а частка краіны. Выхоўваць трэба прыкладам, большэвіцкімі адносінамі да сваёй справы, маральна чыстай і чэснай хатняй абстаноўкай.

Задача бацькоў — настойліва выпрацоўваць у дзяцей любоў да працы, павагу да людзей працы. Пагарда да ўсякага барства павінна быць уласціва совецкай школе і сям'і. Выпешчанасць, прывычка атрымліваць усё гатовенькім, няўменне зрабіць прасцейшую работу, — гэтыя пароčныя якасці павінны быць глыбока чужды нашай дзетвары. Дапамога мацеры або бацьку ў хатняй абстаноўцы, пасільны ўдзел у працоўным жыцці сям'і павінны стаць няпісаным законам кожнага школьніка.

Чалавек, атрымаўшы такое працоўнае выхаванне, будзе добрым членам усякага калектыва, добрым грамадзянінам!

Дзеці любяць гераіку. Авіяцыя валодае марамі школьніка, Арктыка трывожыць яго ўяўленне. Гэта натуральна ў нашу гераічную эпоху. Але разам з тым трэба дапамагчы дзецям адчуць значэнне і гераіку жыцця слесара, ткача, качагара, трактарыста, настаўніка, урача, артыста, краўца, забойшчыка — словам, усіх, у тым ліку і самых «будзённых» чалавечых прафесій. Зрабіць гэта можна сумеснымі намаганнямі бацькоў і настаўнікаў, піянерскай і комсамольскай арганізацый, усяго школьнага калектыва.

Цясней павінен быць саюз школы і сям'і. Цяпер яшчэ часта настаўнікі запрашаюць у школу бацьку або маці толькі тады, калі вучань зрабіў антыграмадскі ўчынак або дрэнна стаў адказваць урокі. Такія позднія выклікі далёка не заўсёды дапамагаюць. Ведаць кожнага школьніка, сачыць за яго жыццём, ведаць уплывы, якія перашкаджаюць правільнаму развіццю дзіцяці, і своечасова, пры дапамозе сям'і і грамадскіх арганізацый перамагаць іх — абавязак кожнага настаўніка.

Паварот комсамола і ўсёй совецкай грамадскасці тварам да школы — падзея вялікая і радасная. Сіл стала больш. Магчымасці яшчэ вышэй падняць справу народнай асветы ў нашай краіне велізарныя.

Партыя Леніна—Сталіна і совецкі ўрад удзяляюць рабоце школы, выхаванню нашай выдатнай дзетвары выключную ўвагу. Гэта з'яўляецца гарантыяй таго, што мы зможам паспяхова рашыць стаячыя перад намі задачы па навучанню і выхаванню падрастаючага пакалення, зможам выкаваць з нашых рэбят актыўных будаўнікоў комунізма.

(Перадавы артыкул «Правды» ад 29-III 1940 г.).

...ад горада Выбарга. Фота Э. Хайкіна. (Фота-клішэ ТАСС).

ПЕРАД ВЫБАРАМІ Ў АКАДЭМІІ НАВУК БССР

У пачатку красавіка ... прадстаяць выбары новых сапраўдных членаў і членаў-карэспандэнтаў Акадэміі навук БССР. Навукова-даследчыя ўстановы і вышэйшыя навучальныя ўстановы СССР і БССР, а таксама асобныя вялікія вучоныя краіны вылучылі на 41 месца каля 120 кандыдатур. Усяго будзе выбрана 14 акадэмікаў і 27 членаў-карэспандэнтаў.

У сучасны момант у трох кваліфікацыйных камісіях па прыродазнаўчаму аддзяленню, гуманітарных і тэхнічных навуках заканчваецца работа па разгляду навуковых прац кандыдатаў. Гэтыя камісіі ўзначальваюць прэзідэнт Акадэміі навук БССР акадэмік К. В. Гораў, віцэ-прэзідэнт Акадэміі акадэмік Якуб Колас і акадэмік О. К. Кедраў-Зіхман.

Старшыня кваліфікацыйнай камісіі па аддзяленню прыродазнаўчых навук акадэмік Кедраў-Зіхман у гутарцы з карэспандэнтам БЕЛТА заявіў:

— Выбары новых акадэмікаў і членаў-карэспандэнтаў па аддзяленню прыродазнаўчых навук набываюць асабліва важнае значэнне. Вялікія задачы стаяць, у прыватнасці, перад інстытутам сацыялістычнай сельскай гаспадаркі Акадэміі ў сувязі з велізарным імкненнем працоўнага сялянства заходніх абласцей рэспублікі да калектывізацыі, да перабудовы індывідуальнай гаспадаркі на сацыялістычны лад. Інстытут павінен будзе аказаць практычную дапамогу новым калгасам у арганізацыі вытворчасці і павышэнні ўраджайнасці, у асваенні новых зямель—ператварэнні велізарных балотных масіваў у пладародныя палі.

Сярод кандыдатаў, рэкамендуемых камісіяй у сапраўдныя члены Акадэміі навук БССР, значацца такія імёны, як Г. Ф. Мірчынк — вядомы геолаг, доктар тэхнічных навук, Ю. А. Вейс—вялікі спецыяліст у галіне сельскагаспадарчага машынабудаўства, прафесар Горацкага сельскагаспадарчага інстытута, Т. Н. Годнеў — прафесар Горацкага сельскагаспадарчага інстытута, вядомы сваімі работамі па хлорафілу раслін, І. Т. Цітоў — прафесар Беларускага медыцынскага інстытута, Д. А. Маркаў — дырэктар Беларускага інстытута фізіятэрапіі і неўралогіі.

Кандыдатамі ў члены-карэспандэнты Акадэміі навук БССР намечан рад маладых, растучых савецкіх вучоных. У іх ліку: Г. І. Шэмпель—старшы навуковы работнік інстытута сацыялістычнай сельскай гаспадаркі Акадэміі навук БССР, узнагароджаны медаллю «За трудовую доблесть», С. С. Ярусаў—доктар сельскагаспадарчых навук, кіруючы работнік Усесаюзнага інстытута угнаенняў, аграгэхнікі і аграглебазнаўства, і іншыя.

Выбранне новых акадэмікаў і членаў-карэспандэнтаў значна ўзмоцніць работу інстытутаў Акадэміі навук БССР, дасць магчымасць яшчэ вышэй узняць работу Акадэміі на ўзровень патрабаванняў растучай сацыялістычнай народнай гаспадаркі і культуры ордэнаноснай Беларускай ССР. (БЕЛТА).

З мінулага нашай краіны

ГІСТАРЫЧНЫ ПОМНІК

У пасёлку Бешанковічы, Віцебскай вобласці, у прыгожым старым парку, разбітым у англійскім стылі, знаходзіцца звычайны, на першы погляд, каменны двухпавярховы будынак. Пабудаваны ў канцы XVII стагоддзя гаспадаром Бешанковіч князем Янам Агінскім, гэты будынак у канцы XVIII стагоддзя пераходзіць у рукі новага ўладара мястэчка — графа Бутэніна-Храптовіча. Цяпер у ім вучыцца шчаслівая савецкая моладзь. За час свайго 250-гадовага існавання будынак не раз гарэў, некалькі разоў перабудоўваўся і зараз не мае ніякай архітэктурнай каштоўнасці, але ён вельмі цікавы як гістарычны помнік.

У ліпені 1812 года ў гэтым будынку тры дні прабыў Напалеон. Дагэтуль у пасёлку існуе больш чым кіламетравы ў даўжыню вал, вядомы ў мемуарнай літаратуры пад назвай вал Сен-Сіра. У самім будынку да пажару 1922 г. захоўваўся з усім тагочасным абсталяваннем пакой Напалеона.

У пачатку XVIII стагоддзя ў гэтым будынку тры разы быў Пётр Першы.

Тут у 1708 г. Пётр Першы склікаў ваенны совет, пасля якога раздаў карпусным начальнікам інструкцыі аб тым, што ім трэба рабіць пры далейшым прасоўванні шведаў. У час гэтага совета сюды нечакана прыбыў ганец з даносам:

«... на гетмана злодея
Царю Петру от Кочубея».

Іменна беларускае мястэчка Бешанковічы і гэты старадаўні будынак былі той «поўначчу», пра якую вялікі паэт Пушкін пісаў:

«Казак на север держит путь,
Казак не хочет отдохнуть
Ни в чистом поле, ни в дубраве,
Ни при опасной переправе».

Вакол дома захаваліся вялізныя векавыя дубы і ліпы. Магчыма, да аднаго з гэтых, тады маладых, дрэў прывязаў свайго ўзмыленага каня казак, прыбыўшы з Украіны.

Навуковая экспедыцыя па перапісу помнікаў рэвалюцыі, гісторыі і мастацтва ўзяла гэты будынак на ўлік, як гістарычны помнік. Праз пэўны час на ім установяць мемарыяльную дошку.

Ю. ВІЦЬБІЧ.

ЭМАНУІЛ КАМІНКА Ў МІНСКУ

28 сакавіка ў клубе імені Сталіна ўпершыню перад мінскім гледачом выступіў лаўрэат Усесаюзнага конкурса майстраў мастацкага чытання Эмануіл Камінка. Ён прачытаў рад твораў класікаў сусветнай, рускай і яўрэйскай літаратуры. З выключным майстэрствам былі прачытаны расказы М. Горкага — «Шчасце», «Вывад»; рад твораў Шолам-Алейхема, А. П. Чэхава і Гюі дэ-Мапасана.

Выступленне Эмануіла Камінка пакінула ў прысутных вельмі добрае ўражанне.

НА КАЛГАСНЫМ РЫНКУ

Упраўленне рынкамі Мінска наладзіла сувязь з калгасамі «Новы быт», Мінскага раёна, і імені ЦК КП(б)Б, Рудзенскага раёна. За 5 дзён калгаснікамі гэтых сельскагаспадарчых арцелей прывезена на першы калгасны рынак 120 цнт. бульбы, 800 літраў малака, вялікая колькасць яек, курэй, масла, смятаны. Упраўленне рынкамі выдзеліла 3 грузавыя аўтамашыны для палепшання дастаўкі сельгаспрадуктаў з калгасаў «Новы быт» і імені ЦК КП(б)Б на рынак.

Новыя кінофільмы

Гэтымі днямі Беларуская кантора Галоўкінапракат выпускае на экраны рэспублікі новы гукавы мастацкі фільм «Кендліляр» (сяляне) па сцэнарыю Г. Д. Мдзівані (вытворчасць Бакінскай кінастудыі). Фільм расказвае аб тым, як у 1919—1920 гг. пад кіраўніцтвам бальшавікоў і з дапамогай бакінскага пралетарыята азербайджанскія сяляне змагаліся за савецкую ўладу і перамаглі. У карціне паказаны вобразы рэвалюцыянераў-бальшавікоў і перадавых сялян. Атрымана таксама 5 экземпляраў мастацкага кінофільма «Мае універсітэты» — па творах А. М. Горкага, вытворчасці кінастудыі «Саюздзетфільм».

Калгас імені Сталіна

У в. Кучава, Малодаўскага сельсовета, Іванаўскага раёна, вялікае ажыўленне. Былыя батракі, беднякі і серадиякі рашылі зруйнаваць межы, па-новаму пабудаваць сваё жыццё. Уся вёска — 130 двароў — уступіла ў калгас. Сяляне абагулілі інвентар, транспарт, насенне, рабочую жывёлу. У калгасе адкрыта кузьня, дзе паспяхова рамантуецца сельскагаспадарчы інвентар. Былы дом асадніка калгаснікі перавезлі з хутара ў вёску і адкрылі ў ім клуб.

Калгас названы іменем таварыша Сталіна, іменем, з якім звязана радасць жыцця. Старшынёй калгаса выбран селянін-актывіст тав. А. Багнаўца.

ВЯРБІЦКІ.

Калгасныя бібліятэкі

ВІЦЕБСК. (Кар. «Звязды»). У калгасах Віцебскай вобласці адкрываюцца 9 новых бібліятэк. Бібліятэкі атрымаюць таксама Дрысенская МТМ і Віцебская МТС. Кожная з іх будзе укамплектавана двума тысячамі тамоў рознай літаратуры.

КАЛІ ЎСКРЫЮЦЦА РЭКІ БССР

Па даных Беларускага ўпраўлення Гідраметслужбы ўскрыццё буйных рэк [illegible] — Дняпра, Сожа, Бярэзіны, Заходняй Дзвіны — [illegible] красавіка. Таўшчыня лёду — ад 40 да 80 см. [illegible]

Ускрыццё ракі Свіслач у Мінску чакаецца 4—7 красавіка. Таўшчыня лёду тут 40—60 см., [illegible] Вяча — 60—80 см.

Рвач

Часова выконваючы абавязкі загадчыка Мінскай дэзінфекцыйнай станцыі ўрач З. Л. Чарвінскі, [illegible]

[illegible]

СУД

[illegible]

ЗА РУБЯЖОМ

РАССЛЕДВАННЕ ДЗЕЙНАСЦІ „ТРЭСТА ЗАБОЙЦАЎ" У ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 28 сакавіка. (ТАСС). Як паведамлялася ўжо, у Нью-Йорку раскрыт «трэст забойцаў». Расследаваннем устаноўлена, што яго члены забілі рад дзеячоў і радавых членаў прафсаюзаў. На словах «Дэйлі уоркер» члены «трэста», відавочна, цесна звязаны з некаторымі кіраўнікамі рэакцыйнай амерыканскай федэрацыі працы і муніцыпальнымі ўладамі. Кіраўнік «трэста забойцаў» [illegible] прызнаўся ў рэзе злачынстваў. Ён ужо судзіўся за забойства аднаго з кіраўнікоў прафсаюза штукатураў, але быў вызвален. Два другіх члены гэтага прафсаюза, падаўшыя скаргу муніцыпальным уладам на тое, што ім пагражаюць бандыты, былі знойдзены забітымі. [illegible] «трэст» мае дачыненне [illegible] аднаго з кіраўнікоў прафсаюза [illegible] у 1937 годзе.

Газета «Дэйлі уоркер» указвае, што [illegible] забойствы арганізуюцца [illegible] і абаранялі забойцаў.

АНТЫЯПОНСКІ РУХ У ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 28 сакавіка. (ТАСС). «Амерыканскі камітэт барацьбы супроць дзеянняў японскай агрэсіі», пачэсным старшынёй якога з'яўляецца былы дзяржаўны сакратар ЗША Стымсон, апублікаваў заяву аб тым, што [illegible] «урада» Ван Цзін-вея [illegible] японскай [illegible] Стымсона, у састаў кіруючых асоб гэтага камітэта [illegible] амерыканскай [illegible] ЗША адмірал Ярнел і рад іншых вядомых асоб.

ПАВОДКА Ў ВЕНГРЫІ

БУДАПЕШТ, 29 сакавіка. (ТАСС). У апошніх паведамленнях венгерскага ўрадавага камісара па барацьбе з паводкай адзначаецца пагоршанне становішча ў радзе раёнаў і сур'ёзная пагроза гораду Хатван. Паводка зрабіла велізарнае апустошанне па ўсёй Венгрыі. Газеты прыводзяць новыя факты аб разбурэннях дамб, чыгуначных насыпаў, мастоў, дамоў, шасе. Самыя пладародныя раўніны краіны знаходзяцца пад вадой. Для барацьбы з навадненнем прыцягнуты воінскія часці.

ЯПОНСКІ ДРУК АБ ВЫНІКАХ СЕСІІ ПАРЛАМЕНТА

ТОКІО, 28 сакавіка. (ТАСС). Усе японскія газеты змяшчаюць падрабязныя паведамленні аб выніках сесіі парламента, у якіх асобна падкрэсліваюць зацвярджанне велізарнага бюджэта ў суме звыш дзесяці з палавінай мільярда іен.

Газета «Іоуміуры» лічыць, што «сесія прадэманстрыравала няўстойлівасць усіх палітычных партый і фракцый парламента. Гэта прывяло да ўнутрыпарламенцкіх змоў, ашуканстваў і цёмных палітычных здзелак, што пацвярджаецца справай Сайто, якая цягнулася звыш месяца».

Далей газета адзначае, што «кабінет праявіў поўную безгрунтоўнасць у правядзенні сваіх мерапрыемстваў як ва ўнутранай, так і знешняй палітыцы. Таму нельга не глядзець на становішча рэчаў песімістычна».

Газета «Ніцы-ніцы» падкрэслівае, што па многіх пытаннях «спадзяванні і надзеі, якія ўскладаліся на парламенцкую сесію, не апраўдаліся».

Газета «Кокумін», закранаючы пытанні ўнутранай і знешняй палітыкі, указвае, што «па гэтых пытаннях урад, ва ўмовах надзвычайнага часу, не сказаў нічога новага. Ён на парламенцкай сесіі стараўся быць асцярожным, праяўляючы пры гэтым свой бюракратычны характар. Калі гэта так, то трэба прызнаць, што кабінет Іонаі не мае дастатковай сілы, каб вырашыць кітайскае пытанне».

Сустрэча Тэлекі з Мусаліні

РЫМ, 28 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Стэфані паведамляе, што 26 сакавіка Мусаліні ў прысутнасці Чыано прыняў венгерскага прэм'ер-міністра Тэлекі, з якім меў двухгадзінную гутарку.

Антыўрадавая змова ў Бразіліі

НЬЮ-ЙОРК, 28 сакавіка (ТАСС). Паводле паведамлення з Рыо-дэ-Жанейро (Бразілія), урад аб'явіў аб раскрыцці ў штабе Сан Паоло змовы, якая мела сваёй мэтай нізвяржэнне ўрада Варгаса. Паліцыя захваціла 57 кулямётаў, а таксама ручныя гранаты і антыўрадавую літаратуру. Арыштавана многа змоўшчыкаў.

Міжнародная хроніка

Аддзяленне прафсаюза джутавых рабочых горада Дэндзі (Шатландыя) накіравала французскаму паслу ў Лондане рэзалюцыю з пратэстам супроць «недапушчальных дзеянняў французскага ўрада, закрыўшага 620 прафсаюзаў і кінуўшага ў турмы іх кіраўнікоў».

***

Ва Францыі пачынаецца спецыяльны перапіс насельніцтва для выдачы прадуктовых картак. Другі перапіс будзе праведзен для раздачы картак на вугаль.

***

Рабочыя англійскай друкарні ў Шанхаі аб'явілі 27 сакавіка італьянскую забастоўку пратэсту супроць адмаўлення ўладарніка друкарні задаволіць патрабаванні рабочых аб павышэнні заработнай платы на 10 далараў і выдачы штомесячнай дапамогі ў 5 далараў.

***

26 сакавіка ў Калькуце 15.000 рабочых муніцыпалітэта аб'явілі забастоўку, патрабуючы павелічэння заработнай платы на 25 працэнтаў. 27 сакавіка паліцыя абстраляла групы бастуючых і арыштавала 18 удзельнікаў забастоўкі.

***

Урад Панамскай рэспублікі даручыў свайму пасланніку ў Вашынгтоне зрабіць прадстаўленне ўраду ЗША ў сувязі з тым, што 17 сакавіка амерыканскія вартавыя ў зоне Панамскага канала застрэлілі двух панамскіх паліцэйскіх.

***

Як паведамляе германскае інфармацыйнае бюро, народна-рэспубліканская партыя Турцыі вынесла рашэнне аб пабудове ў Анкары маўзалея, куды будуць перанесены астанкі Атацюрка.

ШАХМАТЫ

АГЛЯД ШАХМАТНАЙ КАМПАЗІЦЫІ Ў БССР

ЗАДАЧА № 11

Н. Ратнікаў (РСЧА)

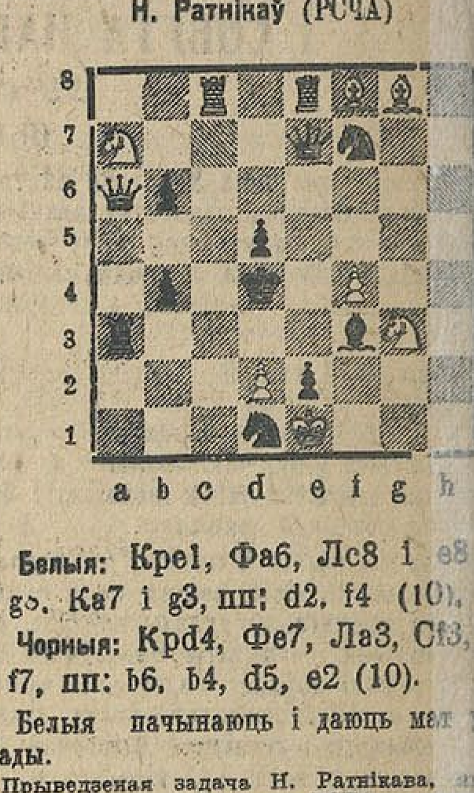

Белыя: Крe1, Фа6, Лс8 і e8 [illegible] і g5, Ка7 і g3, пп: d2, f4 (10).

Чорныя: Крd4, Фe7, Ла3, Сf3, К[illegible] і f7, пп: b6, b4, d5, e2 (10).

Белыя пачынаюць і даюць мат у [illegible] хады.

Прыведзеная задача Н. Ратнікава, які раз знаходзіцца ў радах РСЧА, друкуецца ўпершыню і хоць не з'яўляецца яго лепшым творам, але павінна зацікавіць аматараў.

Агляд шахматнай кампазіцыі ў БССР заканчваем 6 красавіка змяшчэннем [illegible] кваліфікаванага праблеміста Я. Кам[illegible]. З аддзела 12 красавіка пачынаем [illegible] рашэнняў шахматных пазіцый, узятых [illegible] практычнай ігры. Умовы конкурса аб'яўлены ў аддзеле «Шахматы» газеты за 26 сакавіка. Папярэдні запіс у конкурс ужо адкрыты.

ХТО БУДЗЕ ЧЭМПІЁНАМ БССР ПА ШАШКАХ

Сёння ў памяшканні 32 школы (Камсамольская, 23) у 18 гадзін пачынаецца матч [illegible] званне чэмпіёна БССР па шашках. Як [illegible] паведамлялі, шашачны чэмпіянат БССР [illegible] выявіў чэмпіёна, бо першыя два месцы падзялілі тав. Грушэцкі (Віцебск) і Каплановіч (Мінск), набраўшы па роўнай колькасці ачкоў. Камітэтам па справах фізічнай культуры і спорта пры СНК БССР зацверджана палажэнне аб матчы, у якім прадугледжана, што ў выпадку нічыйнага выніку — званне чэмпіёна будзе прызнана неразыграным [illegible] наступнага чэмпіяната. Гэта павінна прыдаць матчу дадатковую спартыўную цікавасць. [illegible] бітрам матча прызначан майстар СССР [illegible] шашках тав. Гардон. Майстар Гардон лічыць, што шансы абодвух — роўныя. Калі [illegible] Грушэцкі мае большы турнірны вопыт [illegible] большую тэарэтычную падрыхтоўку, — [illegible] Каплановіч процістаўляе яму больш [illegible] тыўную ігру, востры стыль і вынаходлівасць у цяжкіх пазіцыях.

ЧЭМПІЯНАТ ГОРАДА МІНСКА

У тым-жа памяшканні сёння пачынаецца ігра паўфінальных груп шахматнага і шашачнага чэмпіянатаў гор. Мінска. У барацьбе за права ўдзелу ў фінале могуць прыняць удзел усе шахматысты і шашысты, якія маюць другую і трэцюю усесаюзную катэгорыю. [illegible] тыя турніры даюць права атрымання [illegible] ня другой катэгорыі СССР.

*** У аддзеле «Шахматы» за 26 сакавіка тэрмін прысылкі рашэнняў задачы пазначан 6 сакавіка. Трэба — 6 красавіка.

*** Рашэнні задач №№ 6, 7 і 8 будуць [illegible] ны ў «Звяздзе» за 1 красавіка.

ХРОНІКА

Прэзідыум Вярхоўнага Савета С[illegible] назначыў тав. Данскога Владзіміра Аляксандравіча Народным Камісарам [illegible] вак СССР. (ТАСС).

Паведамленні

* 31 сакавіка ў 11 г. раніцы ў памяшканні райпарткабінета ([illegible] № 4) адбудзецца семінар для сакратароў партарганізацый Варашылаўскага раёна. Яўка абавязкова.

* 31 сакавіка ў 7 г. вечара у [illegible] кім зале Дома партактыва адбудуцца чарговыя заняткі лекторыя для камсамольскага актыва горада.

* Марксісцка-ленінскі універсітэт [illegible] хаднога дня паведамляе ўсіх сваіх слухачоў вячэрняй групы аб тым, што чарговыя заняткі адбудуцца 31 сакавіка ў 7 г. вечара у малым зале Дома [illegible] актыва.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНОЎ.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР
30 сакавіка
СКУПЫ
Пачатак у 7 г. 30 м. веч.
Каса адкрыта з 2 да 8 г. веч.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР
30 сакавіка
РЭКРУТ
Пачатак у 8 г. веч.

Кінатэатр «Чырвоная зорка» «ПАДНЯТАЯ ЦАЛІНА»
Кінатэатр «РОДІНА» «АРІНКА»
Кінатэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ» «МУЖЕСТВО»
Кінатэатр «СПАРТАК» «ЧЕЛОВЕК В ФУТЛЯРЕ»
Дзіцячы кінатэатр ДУМА ПРА КАЗАКА ГАЛОТУ
Кінатэатр «НАВІНЫ ДНЯ»
1. Савецкае Прымор'е.
2. Журналы Мінскай студыі кінахронікі №№ 12 і 16.
3. Журнал Маскоўскай студыі кінахронікі № 21.

БЕЛВЕТТРЭСТУ
для пастаяннай работы
патрабуюцца:
НАЧ. АДДЗЕЛА ФІНАНСАЎ і БУХГАЛТЭРЫ ТРЭСТА, ІНЖЫНЕРЫ ПА БУДМАТЭРЫЯЛАХ для работы ў трэсце і на прадпрыемствах. ІНЖЫНЕРЫ, ТЭХНІКІ-БУДАЎНІКІ для работы па капітальнаму будаўніцтву на прадпрыемствах (Віцебскі раён), ГАЛОЎНЫЯ БУХГАЛТАРЫ, ПЛАНАВІКІ, ФІНАНСІСТЫ, КІРАЎНІК СПРАЎ, АРТАТЭХНІК, МАШЫНІСТКІ.
З прапановамі звяртацца: Мінск, Захадняя, 15, Белветтрэст. Тэл. № 26-694.

АКАДЭМІІ НАВУК БССР
патрабуюцца:
КВАЛІФІКАВАНЫЯ ШКЛОДУВЫ і САКРАТАР-МАШЫНІСТКА.
Звяртацца ў аддзел кадраў Акадэміі навук БССР. — вул. Пушкіна, 58.

АВАДЗЕНЬ—БУЙНЕЙШЫ ШКОДНІК ЖЫВЁЛЫ.
Авадзень прыносіць народнай гаспадарцы
ВЕЛІЗАРНЫЯ СТРАТЫ.
Жывёла, паражоная авадням, траціць у вазе.
ШКУРА ЯЕ ПСУЕЦЦА.
КАРОВЫ ЗНІЖАЮЦЬ УДОЙ.
Знішчайце лічынкі авадня.
ПАМЯТАЙЦЕ! [illegible]
СПОСАБ ВЫДАЎЛІВАННЯ ЛІЧЫНАК АВАДНЯ.

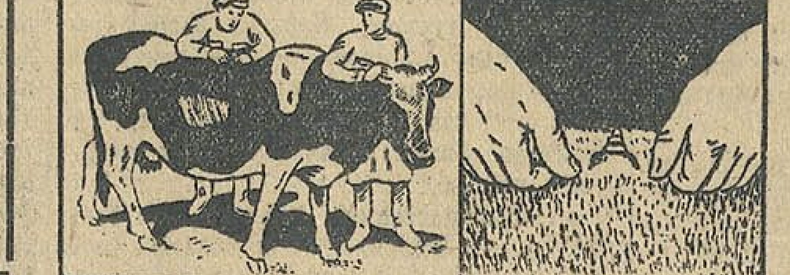

ДРУКАРНІ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА» патрабуюцца:
РАБОТНІКІ ПАЖАРНА-ВАРТАВОЙ АХОВЫ.
Звяртацца: Савецкая, 63, друкарня «Звязда».

У аддзел аб'яў званіце па тэл. 21-3-60

УПРАЎЛЕННЕ ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВАЎ ПРЫ СНК БССР
Памяшканне Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра
АДКРЫЦЦЁ ГАСТРОЛЕЙ ДЗЯРЖАЎНАГА ТЭАТРА МУЗЫКАЛЬНАЙ КАМЕДЫІ БССР
РЭПЕРТУАР:
«НА БЕРАГУ АМУРА» «РОЗ-МАРЫ»
«МАЙСКАЯ НОЧ» «СІЛЬВА»
«САКАГЫЗ» «ЯРМАРКА НЕВЕСТ»
«ВЗАИМНАЯ ЛЮБОВЬ» «ПРИНЦЕССА ЦИРКА»
«СВАДЬБА В МАЛИНОВКЕ» «ЦЫГАНСКІ БАРОН»
«ЗОЛОТАЯ ДОЛИНА»
Папярэдні продаж білетаў у касе тэатра з 12 да 2 г. дня і з 5 да 8 гадзін 30 міну. вечара.

ГАТОВАЕ ПЛАЦЦЕ, АБУТАК, ФУТРЫ і інш. НАСІЛЬНЫЯ РЭЧЫ [illegible]
ПРЫМАЕ НА КАМІСІЮ
КАМІСІЙНЫ МАГАЗІН № 26 МІНГОРПРОМГАНДЛЯ — Савецкая, 86.
Таксама купляюць за наяўны разлік.
СКУПАЧНЫЯ ПУНКТЫ МІНГОРПРОМГАНДЛЯ
[illegible]
ГРАМАДЗЯНЕ, КАРЫСТАЙЦЕСЯ ПАСЛУГАМІ СКУПАЧНЫХ ПУНКТАЎ МІНГОРПРОМГАНДЛЯ.